

VINERI • 24 FEBRUARIE 2006 • ANUL LVI NR. 8

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNĂL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„Cu toată dragostea și smerenia voi încerca să împlinesc porunca Domnului Hristos”

Noua Fundație nu are nimic în comun cu Testamentul Gojdu

„Dacă nu primim sprijin, închidem ușile școlii”

CALENDAR ORTODOX

27 februarie, luni – Cuvioșii Mărturisitori Procopie și Talaleu.
 28 februarie, marți – † **Cuvioșii Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea**; Cuv.Vasile Mărturisitorul.
 1 martie, miercuri – Cuv.Muceniță Evdochia; Cuv.Domnina și Sf.Muceniță Antonina.
 2 martie, joi – Sf.Sfințit Mucenic Teodot, Episcopul Cirenei; Sf.Mucenici Isihie și Nestor.
 3 martie, vineri – Sf.Mucenici: Eutropiu, Cleonic și Vasilisc.
 4 martie, sâmbătă – Cuv.Gherasim de la Iordan; Sf.Mucenici Pavel și Iuliana, sora lui.
 5 martie, duminică – Sf.Sfințit Mucenic Conon din Isauria; Sf.Mucenic Conon Grădinarul și Sf.Muceniță Iraida.

AGENDĂ

27 februarie

1850 – s-a născut pictorul Ion Andreescu.

1990 – a murit lingvistul și memorialistul Alexandru Rosetti, membru al Academiei Române.

28 februarie

1754 – s-a născut în satul Râciu de Câmpie, de lângă Târgu Mureș, Gheorghe Șincai, istoric, filolog, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene.

1859 – a apărut, la București, prima revistă umoristică românească – „Țânțarul”, editată de C. A. Rosetti și N. T. Orășanu.

1 martie

1812 – s-a născut Nicolae Kretzulescu, medic, om de știință.

2 martie

1824 – s-a născut, în Boemia, Bedrich Smetana, compozitor ceh, creatorul școlii muzicale naționale ceh.

3 martie

1863 – a murit Iancu Văcărescu, poet de mare tensiune în sfera liricii erotice și clasic prin analiza stărilor sufletești.

4 martie

1953 – s-a stins din viață, la Moscova, Serghei Sergheevici Prokofiev, compozitor, pianist și dirijor sovietic.

5 martie

1955 – a murit, la București, prozatoarea, Hortensia Papadat-Bengescu. Prin creația sa „romanul românesc se instalează temeinic în mediul citadin”.

Budapesta

Ședința femeilor ortodoxe

Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta organizează, pe data de 2 martie 2006, de la ora 17.00, ședința deschisă a Asociației. Programul ședinței: Modificările Legii Minorităților, noile reguli ale alegerilor autoguvernărilor

minoritare, prezentate de Heizer Antal, președintele Oficiului pentru Minoritățile Naționale și Etnice. Întâlnirea va avea loc în sala de ședințe a Parohiei Ortodoxe Române din Capitală (Budapesta, sect. VII, str. Holló nr. 8, etaj I). **E. I.**

Cenadul Unguresc

Bal românesc

Alăturându-se românilor din Chitighaz și Micherechi, Autoguvernarea Românească din Cenadul Unguresc organizează, în ziua de 25 februarie, bal românesc. La petrecerea cenădenilor vor contribui muzicanți din România, iar cina de la bal este oferită participanților pe gratis.

Balul românesc din Cenadul Unguresc va avea loc la cantina școlii generale din localitate, cu începere de la ora 17.00.

R. Pățaș

Apateu

Bal de binefacere

Vineri, 24 februarie, în sala de sport a școlii generale românești din Apateu, va avea loc balul de binefacere, organizat de școala generală din localitate. Balul va începe la ora 18.00, unde elevii școlii și copiii de

la grădiniță vor deschide petrecerea cu un program cultural. Biletele de intrare costă 500 de forinți. Școala balului de binefacere este adunarea banilor pentru o excursie cu copii.

A.L.Crișan

Prima pagină web despre românii din Ungaria

Informații, știri, adrese, date utile

Internet: www.romanul.hu

E-mail: uniunea@romanul.hu

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
Editura NOI

Seghedin

Serată de Mărțișor

Consulatul General al României la Seghedin organizează o serată specială, cu ocazia Sărbătorii Mărțișorului. Manifestarea va avea loc miercuri, 1 martie 2006, la ora 17.00, la sediul Consulatului General al României la Seghedin, str. Kelemen nr. 5. **A.L.C.**

Pocei

„Cupa Ioan Tanasi”

Uniunea Autoguvernărilor Minoritare Românești din județul Bihor, împreună cu Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va organiza pe 3 martie, vineri, la Pocei o competiție sportivă, sub denumirea „Cupa comemorativă Ioan Tanasi”. În aceeași zi se va dezveli o placă comemorativă în memoria fostului vicepreședinte al AȚRU.

I. K.

**Scrieți-ne la noua adresă:
foaia@foaia.hu**

Poza săptămânii

– Mâncați, băieți, că-s proaspete pogăcițele. Cine știe dacă mai căpătăm ceva...

Servicii informatice gratuite pentru publicul românesc

Vreți să citiți ziare românești, dar nu vă puteți permite să vă faceți abonamente pentru străinătate?

Vreți să corespondăți rapid și ieftin cu rude sau prieteni din România?

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și redacția săptămânalului „Foaia românească” a pus la dispoziția tuturor celor interesați un calculator cu acces la Internet pentru a putea citi ziare sau reviste românești, pentru a corespunde pe e-mail sau pentru a căuta diverse informații utile.

Sediul UCRU este deschis în fiecare zi lucrătoare între orele 8.00 și 16.00.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **PS Paisie Lugojanul**, noul episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei
(Foto: Eva Iova)

„Cu toată dragostea, priceperea și smerenia voi încerca să împlinesc porunca Domnului Hristos”

Hirotonirea întru arhiereu a PS Paisie, la Catedrala Mitropolitană din Timișoara

În cadrul unei liturghii solemne, părintele Paisie a fost hirotonit întru episcop de către ÎPS Nicolae, Mitropolitul Banatului. Noua lui titulatură este „Lugojanul”. Actul hirotoniei a început cu rugăciunea „Dumnezeiescul har...”, rostită de Episcopul hirotonisitor, prin care el a chemat harul Sfântului Duh să se pogoare asupra candidatului ingenucheat în fața Sfintei Mese, în timp ce clericii au cântat „Doamne miluiește”. După aceasta, în fața ușilor împărătești arhiereul a dat celui hirotonit veșmintele trepte pentru care a primit hirotonia, arătându-le pe rând popoului și zicând „Vrednic este!”, la care toți credincioșii din biserică au răspuns de trei ori: „Vrednic este!”

Apoi, Prea Sfințitul Paisie a oficiat prima liturghie în noua sa calitate. Au fost momente emoționante, înduioșătoare, când noul Episcop, cel care ani de-a rândul a slujit mica comunitate românească din Ungaria, a stat pentru prima dată în fața a circa 2000 de credincioși, care l-au primit cu onoare și multă dragoste.

Noul Episcop vicar s-a adresat apoi credincioșilor cu următorul cuvânt festiv și de mulțumire:

„Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!”

Înalt Prea Sfințite Părinte Arhiepiscop și Mitropolit, Prea Sfințitele Voastre, Prea Cucernici și Prea Cuvioși Părinți, distinse oficialități, onorată asistență, iubii credincioși și credincioase,

Rânduit-a Bunul Dumnezeu ca încă din copilărie, mai întâi cu ajutorul bunicii, iar mai apoi al părinților mei după trup, să cresc în tinda bisericii, simțind adesea mireasma tă-măiei bineplăcute lui Dumnezeu, înălțată de sfinții slujitori la dumnezeieștile slujbe din biserică ce adăpostește moaștele Sfintei Mucenice Filoteia, care a întărit credința și a împlinit rugăciunile multor credincioși.

Peste ani, prin voia lui Dumnezeu, pașii mi-au fost călăuziți în pământul Banatului, ocrotit de neîncetate mijlociri ale unui alt mare Sfânt al Bisericii noastre Dreptmăritoare Române: Sfan-

După doar șapte ani de la alegerea și instalarea primului episcop al românilor din Ungaria, în persoana PS Episcop Sofronie, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria se poate mândri cu faptul că a dat Bisericii Ortodoxe Române un nou episcop-vicar, în persoana Prea Cuviosului Protosinghel Paisie, secretar eparhial al Episcopiei cu sediul la Jula. Noul episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei a fost hirotonit și instalat de către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae în cadrul Sfintei Liturghii din duminica de 19 februarie (cu două săptămâni mai devreme decât cum era planificat), în Catedrala Mitropolitană din Timișoara. La momentul festiv au mai luat parte PS Timotei al Aradului, PS Sofronie al Julei, PS Daniel al Vârșetului, numeroși preoți și reprezentanți ai altor culte. Comunitatea românilor din Ungaria a fost reprezentată de câțiva preoți și credincioși din Jula și Otlaca-Pustă.

tul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, Mitropolitul Timișoarei. Mărturisesc că oriunde m-am aflat în decursul timpului, am fost legat spiritual de acești doi sfinți, apropiați sufletului meu.

Iată că astăzi, în Catedrala Mitropolitană a Timișoarei, ca urmare a propunerii Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit Nicolae și în urma alegerii de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, am primit din partea Veșnicului Arhiereu – Mântuitorul nostru Iisus Hristos – prin punerea mâinilor și rugăciunile ierarhilor slujitori, marele dar al arhieriei.

Pentru acest dar ceresc, dator sunt mai înainte de toate, a aduce cu adâncă smerenie mulțumire lui Dumnezeu Care, în chip tainic, mi-a adresat această chemare, prin harul Duhului Sfânt, pe care astăzi L-a revărsat asupra mea. Din adâncul inimii, cu întreaga mea ființă, Îi sunt recunoscător Prea Sfintei Treimi Care neconținut mi-a purtat de grijă, făcându-mă părtaș iubirii Sale de oameni.

În același timp, plecându-mi smerit capul sub protectorul omofor al Maicii Domnului – Născătoarea de Dumnezeu și Pururea Fecioara Maria

– Îi înalt rugăciune de mulțumire, încredințându-mă pentru totdeauna ajutorului și Cinstului Ei Acoperământ.

Se cuvine a aduce mulțumire, a-mi exprima prețuirea și recunoștința față de Întăistătorul Bisericii noastre Ortodoxe Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist, care de-a lungul vremii, în cursul întâlnirilor avute, cu părintească purtare de grijă, mi-a arătat toată încrederea și sprijinul său, picurându-mi în suflet dragostea și respectul față de Biserica strămoșilor și de neamul nostru românesc. Prețuindu-i calitatea de scrupulos al zorilor, uneori nu tocmai prielnic Bisericii, pentru mine este și va rămâne un reper la care mă voi raporta în noul ministeriu pe care urmează să-l împlinesc.

De asemenea, îi sunt adânc recunoscător și îi mulțumesc Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit Nicolae al Banatului, care și-a oprit privirea asupra mea, acordându-mi încrederea sa și chemarea la această înaltă treaptă a arhieriei. Nădăduiesc în ajutorul Atotțiitorului Dumnezeu, al Prea Curatei Sale Maici și în sprijinul Înalt Prea Sfinției Sale pentru a putea aduce roade bogate în slujirea de arhie-

reu. Echilibrul și înțelepciunea Înalt Prea Sfinției Sale îmi vor fi pildă vrednică de urmat în misiunea pe care o voi îndeplini în viitor.

Mulțumirile mele se îndreaptă și către Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, Chiriarhul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, sub al cărui omofor am început activitatea de slujitor al Sfântului Altar. Prea Sfinția Sa a contribuit esențial la formarea mea atât în ceea ce privește lucrarea pastoral-misionară, administrativă și ecumenică, dar și la deschiderea unor noi perspective în domeniul culturii, atât de importantă astăzi, pentru ca mesajul Sfintei Evanghelii să poată fi receptat de omul contemporan. (...)

Nu în ultimul rând sunt recunoscător și aduc mulțumire din adâncul sufletului bunilor mei părinți după trup Florea și Milica, părinților mei spirituali, nașii de la Sfântul Botez și duhovnicilor mei, Părintele Arhimandrit Teofil Părăianu și regretatul Părinte Protopop Onorar Ioan Olaru, care întotdeauna m-au înconjurat cu înțelegerea și sprijinul lor nemijlocit și total în hotărârile pe care le-am luat, dar mai ales mi-au dăruit dragostea lor fără de margini.

Sunt conștient că onoarea și încrederea ce mi-au fost acordate prin intrarea în rândul arhieriei implică și impune în primul rând o mare responsabilitate, misiunea episcopului fiind slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor (II Cor. 8, 5). În noua misiune care mi-a fost încredințată mă voi lăsa călăuzit de cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care îl îndemna pe ucenicul său Timotei: „Propovăduiește cuvântul, stăruiește cu timp și fără timp... cu toată îndelunga-răbdare și învățătura” (II Tim. 4, 2), încercând să împlinesc și eu acest îndemn, spre folosul tuturor credincioșilor pe care îi voi întâlni în căile mele.

Cu toată dragostea, priceperea și smerenia voi încerca să împlinesc porunca Domnului Hristos de a propovădui „împărăția lui Dumnezeu” (Lc. 9, 2), chiar dacă „mă tem că sunt încă nedesăvârșit. Mă va desăvârși, însă rugăciunea voastră către Dumnezeu” (Sf. Ignățiu Teoforul către Filadelfieni cap. V, 1).

La cuvântul de învățătură, adăugând credința și faptele mântuitoare, cu binecuvântarea și îndemnul Înalt Prea Sfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, voi fi aproape de cei lipsiți, de cei săraci, bolnavi și neputincioși, căci „mădularile trebuie să se îngrijească deopotrivă unele pe altele. Și dacă un mădular suferă, toate mădularile suferă cu el; și dacă un mădular este mărit, toate mădularile se bucură împreună cu el” (I Cor. 12, 25 – 26). Nădăduiesc ca în această lucrare să-mi fie alături de sfinții Bisericii noastre și Sfântul Ierarh Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei, care a inițiat și organizat activitatea caritativă în Biserica primelor veacuri.

Mă voi face tuturor slujitor, pentru ca pe cei mai mulți să-i dobândesc (I Cor. 9, 19), râvna și blândețea luându-le să-mi fie însoțitoare și reper. „Propria experiență trebuie să ne învețe mila pe care trebuie să o avem în vedere pentru slăbiciunile altora. A ne porni prea aspru, cu cuvinte de ocară, împotriva slăbiciunilor semenilor, ar putea însemna că am uitat de noi înșine” (Sf. Grigorie cel Mare Dialogul, Cartea Regulei Pastorale, Viața Păstorului, pag. 81).

În încheiere, noul Episcop vicar a cerut de la Bunul Dumnezeu liniște, lumină și speranță în sufletele tuturor celor de față.

E. Iova

Amenințări la „târgul” școlilor românești

„Dacă nu primim sprijin, închidem uşile şcolii”

Problemele învățământului românesc au fost propuse pentru a fi elaborate vi-nerea trecută, 17 februarie, la sediul din Jula al Autoguver-nării pe Țară a Români-lor din Ungaria. La întrunire au fost invitați primarii, președinții autoguver-nărilor ro-mânești și directorii școlilor din localitățile unde se pre-dă, într-un fel sau altul, lim-ba română, dar au partici-pat și doamna ambasador al României la Budapesta Ireny Comaroschi și consulul ge-neral al României la Seghe-din Constantin I. Aron, res-pectiv doamna consul Ana-maria Pop și doamna consi-lier Aurelia Zmeu. Din par-tea Ministerului Învățămân-tului din Ungaria a fost invi-tată Ana Oros Simon, direc-toare pentru problemele în-vățământului de naționalita-te.

Încă la început, președin-tele Traian Cresta a vorbit despre contribuția AȚRU la îmbunătățirea învățămân-tului românesc din Ungaria, subliniind organizarea cursu-rilor de perfecționare pentru profesorii români la Arad și procurarea manualelor ro-mânești pentru școli. La rân-dul ei, doamna ambasador și-a exprimat mulțumirea pentru colaborarea primari-lor cu reprezentanții româ-nilor și ai școlilor, și a încu-rajat participanții să înainte-ze proiecte pentru a fi sprij-i-nite de Guvernul României și, în special, de Departa-mentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni.

Ședința de lucru a avut

ca temă principală condiții-le de funcționare ale școli-lor românești și ale celor unde se predă limba româ-nă ca obiect de studiu, res-pectiv înnoirea învățămân-tului. După cum a accentu-at și doamna Simon, școlile și autoguver-nările locale sunt interesate mai de gra-bă de posibilitățile de finan-țare, de sprijinul acordat de Ministerul Învățământului. Actualmente, instituțiile de învățământ public, de nați-onalitate, alături de sprijinul de bază, pot primi și sprijin suplimentar. Conform Legii Bugetare anul acesta vor sta la dispoziția localităților, în care funcționează școli de naționalitate, 1 miliard 100 de mii de forinți, care vor fi împărțiți în urma ordinului ministerial. Acest ordin tre-buie să fie elaborat până la 31 martie a.c., după care autoguver-nările locale, care sunt interesate în învățămân-tul de naționalitate, localități în care funcționează astfel de școli, își vor putea înain-tea dosarul pentru sprijin fi-nanciar. Doamna Simon a adăugat că din acest an se modifică sistemul procură-rii manualelor, care vor fi susținute tot din suma amintită. Conform modifi-cărilor, școlile vor comanda manualele de naționalitate de la edituri la preț întreg, iar prin concursul Ministe-rului Învățământului, prețul manualelor va fi înapoiat, în afară de manualele de uni-că folosință, de caietele de exerciții.

Tot atunci, Ministerul va

sprijini și reconstrucții de școli, ca de exemplu con-struirea școlii românești din Bătană, caz care a fost discutat la sfârșitul anului trecut și de Comisia Mixtă In-terguvernamentală Româ-no-Maghiară.

Ana Oros Simon a mai atras atenția participanților că manuale românești pot fi solicitate de la Ministerul Învățământului prin Auto-guvernarea pe Țară a Româ-nilor din Ungaria.

Deși Ministerul acordă sprijin însemnat autoguver-nărilor locale care au școli bilingve sau școli în care se predă limba naționalității, conducerea unor localități nu este mulțumită. În cazul românilor din Ungaria, de exemplu primarii din Săcal, Apateu și Aletea și-au ex-primat în repetate rânduri intenția de a desființa școa-la, unde se predă limba ro-mână, dacă nu primesc spri-jinul total pentru funcționa-rea instituției. Astfel au fost „amenințați” reprezentanții României, ai ministerului și ai românilor din Ungaria și la ședința din vinerea trecu-tă, precum, mai nou, de fie-care dată când li se oferă ocazia.

Ciudad lucru că în cazul naționalităților din Ungaria mereu se discută despre bani, sume și sprijin, dar ra-reori sunt puse în discuție, de pildă, realizările adevăra-te românești. Poate ar fi tim-pul să oprească o dată cine-va aceste amenințări și să ne îmbunătățim într-adevăr în-vățământul românesc. R.P.

LEGEA pe înțelesul tuturor (5)

Stimați cititori, în această rubrică vom încerca să explicăm în cel mai simplu mod Legea Minorităților și acele prevederi ale Legii Electorale, care se referă la alegerile reprezentanților minorităților din Ungaria. Tot aici vom răspunde și la întrebările concrete ale cititorilor. Scrieți-ne pe adresa: Redacția „Foaia românească”, 5700 Jula, Str. Gh. Doja nr. 8. Pe plic să specificați: Legea pe înțelesul tuturor.

Înregistrarea generală

Înregistrarea generală este obligatorie pentru fiecare persoană – alegător și desemnat – care dorește să partici-pe la alegerile minoritare.

Înregistrarea se poate cere pe foaia de înregistrare spe-cială, trimisă de biroul electoral local.

Foaia de înregistrare conține:

- ☐ numele de familie și prenumele
- ☐ data nașterii
- ☐ domiciliul
- ☐ numărul de identitate
- ☐ declarația că persoana aparține naționalității respec-tive.

Nu se poate înregistra cineva că ar aparține mai mul-tor naționalități.

Trebuie înregistrată persoana în registrul minoritar dacă:

- ☐ are cetățenia maghiară
- ☐ are drept de vot
- ☐ dacă dispune de datele personale de mai sus.

Dacă biroul electoral local respinge cerința de înregis-trare, cu urgență anunță persoana care a înaintat cererea. Persoana respinsă are dreptul de a înainta plângere la biroul electoral local timp de trei zile.

Desemnatul

Desemnatul trebuie să declare că:

- ☐ reprezintă minoritatea respectivă
- ☐ cunoaște limba minorității respective
- ☐ cunoaște cultura și tradițiile comunității minoritare respective

– mai devreme a fost membru în vreo autoguver-nare a altei naționalități.

Această declarație este publică, poate fi cunoscută de oricine.

(Va urma)

Dr. Gheorghe Ruja, jurist, Jula

Ședință la Darvaș

La Darvaș s-au întrunit, pe 18 februarie, reprezen-tanții românilor din Bihor. Ședința Adunării generale a Uniunii Autoguver-nărilor Românești din Județul Bihor a fost condusă de președin-tele Gavril Crișan, care a fost ales în această funcție în

primăvara anului trecut, după decesul fostului preșe-dinte Ioan Tanasi din Pocei. După informațiile primite de la domnul Crișan, președin-ția autoguver-nărilor s-au în-trunit pentru a discuta despre problemele legate de alegerile autoguver-nărilor

minoritare din 2006. După raportul președintelui Crișan cu privință la activitatea și problemele bugetare din perioada trecută ale organi-zației, șeful Oficiului AȚRU, Tiberiu Iuhas, a vorbit despre alegeri, răspunzând apoi la întrebările participanților.

Întrebându-l pe președin-tele Uniunii Autoguver-nărilor Românești din Județul Bihor care a fost activitatea principală a acesteia, am primit următorul răspuns: „susținerea autoguver-nărilor românești și a românilor din județul Bihor.”

Rita Pățaș

Se revine la „micul trafic”?

Toate granițele Ungari-ei, respectiv cei care tră-iesc într-un perimetru de 30–50 km de frontieră, sunt afectați de proiectul de hotărâre al Uniunii Europene, conform căru-ia s-ar reveni la micul tra-fic de frontieră, actual-mente interzis de norma-tivele Schengen, infor-mează TriplexNews. Sta-tele membre, împreună cu Parlamentul European au decis asupra raportu-lui votat, la prima lectură,

în această săptămână, după încheierea ediției noastre, de către plenul de la Strasbourg. Se așteaptă ca „vizitele de fami-lie între vecini” să se poa-tă efectua pe baza unei au-torizații cu fotografie, fără a fi nevoie de viză ori ștampile. Euro-parlamen-tarii unguri au salutat în unanimitate proiectul de hotărâre, ca o reglemen-tare ce vine în sprijinul relațiilor transfrontaliere.

R. Pățaș

mtv
1 martie,
miercuri,
ora 13.30

m2
2 martie,
joi,
ora 14.30

A câta oară Gojdu?

Pentru un observator occidental, neutru în problema moștenirii Gojdu, lungul duel patriotic româno-ungar nu reprezintă mai mult decât o poveste fără sfârșit, care trimite, inevitabil, pe toată lumea la culcare. Că nopțile sunt pline de coșmaruri e de la sine înțeles.

Pentru că cele două părți, română și ungară, cu multiplele lor diviziuni (presă, fundații, ong-uri) să poată ajunge la un numitor comun ar trebui, firește, început cu spargerea marii narațiuni: marele patriot român care și-a lăsat averea în slujba neamului.

Întâi de toate, Gojdu a fost un activ și dedicat cetățean ungar. În egală măsură, a lăsat expres banii și bunurile pentru a servi românilor care în realitatea geo-politică a vremii trăiau în Imperiul Austro-Ungar. Gojdu nu și-a lăsat banii nici statului român, nici bisericii. Ci românilor (din Austro-Ungaria).

În continuarea marii narațiuni, ideea secundă și deosebit de profitabilă în acumularea de voturi, se referă la Ungaria cea lacomă care a pus mâna pe averea Gojdu și nici că mai vrea să o înapoieze posesorilor de drept. Ungaria, ca și România, a devenit posesoarea averii în condițiile regimului comunist și sub presiunea Moscovei. Ceea ce poate Ungaria să înapoieze (parțial a și făcut-o deja în Ungaria) nu satisface însă cerințele marii narațiuni care periodic își găsește loc în ziarele românești. Și, văzută din acest unghi, e limpede că realitatea nu va satisface niciodată apetitul făcătorilor de mituri.

Dacă democrația este într-adevăr peisajul în care atât România cât și Ungaria trăiesc în 2006, o fundație româno-ungară ar trebui, măcar în parte, să poată face ceva pentru adevărații moștenitori ai averii Gojdu. Să dea burse de studiu românilor din Ungaria, din Serbia și Muntenegru, din Bucovina. Este firesc ca românii din Transilvania, care astăzi trăiesc între granițele statului român, să nu fie socotiți printre moștenitori. Pentru ei există suficiente instituții de învățământ în limba română. La fel de firesc este și faptul că România trebuie să contribuie financiar la fundația care ar putea – și ar fi de dorit – să umple golul din viața românilor care sunt în continuare în afara granițelor țării-mamă. Faptul că Gojdu și-a lăsat averea în gestiunea Bisericii Ortodoxe Române (din Ungaria) este normal. Nici nu avea cum să procedeze altfel, românii din Imperiu neavând alte instituții reprezentative.

Construcția mediatică prin care fundația româno-ungară ar urmări, de fapt, să preia atribuțiile Fundației Gojdu din Sibiu implică o conspirație anti-românească care nu poate decât slăbi instituțiile, și așa fragile, ale noii democrații din România. Dacă toate instituțiile românești s-ar întrece care să dea mai mult sprijin cetățenilor ungari, sârbi sau ucraineni de naționalitate română, am putea să ne punem întrebarea cine ar fi până la urmă îndreptățit să negocieze soarta averii Gojdu. Dar până când acești români sunt ignorați în marea narațiune patriotică, nu fac parte din ea, singura soluție viabilă este o fundație oficială care ar avea și fonduri, și dreptul acordat prin lege de a sprijini românii din Ungaria în primul rând, dar și pe cei din Serbia și Muntenegru și Ucraina.

Ana Nicolae, Canada

Oferiți 1% pentru românii din Apateu

În anii precedenți am avut multă nevoie de ajutorul oamenilor binevoitori pentru a susține copiii, adulții și grupurile artistice care vor să păstreze tradițiile românilor din Apateu. Mulțumindu-vă sprijinul acordat în anul 2005, ne adresăm din nou celor ce țin la păstrarea tradițiilor, rugându-vă să oferiți 1% din impozitul dumneavoastră Asociației Românilor din Apateu în sprijinul păstrării tradițiilor românești. Adresa: Asociația Românilor din Apateu, 4135 Apateu, str. Kossuth nr. 48.

Codul de impozit: 18548413-1-09

„Noua Fundație nu are nimic în comun cu Testamentul Gojdu”

Numărul din 21 februarie al cotidianului bucureștean „Ziua” publică un interviu cu **ÎPS Bartolomeu Anania, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, pe tema confuziilor care s-au ivit în ultima perioadă în legătură cu moștenirea lui Emanuil Gojdu. Cu acordul ÎPS Bartolomeu, și pentru o mai bună informare a românilor din Ungaria, preluăm acest interviu semnat de Anne Marie Lupașcu.**

– Cum apreciați Acordul semnat, în octombrie 2005, de Guvernul Tăriceanu, cu privire la Fundația Gojdu?

– De existența acestui Acord am luat cunoștință recent, mai întâi printr-o întrebare a postului TV Antena 3 și apoi din amplele relații ale ziarului ZIUA. A fost una din cele mai neplăcute surprize pe care le-am avut în ultima vreme, dar și o surpriză tot atât de neplăcută pentru membrii Sfântului Sinod. Aceștia, în ședința din luna trecută, au hotărât ca ierarhii ortodocși ai mitropoliilor din Ardeal și Banat, în calitatea lor de reprezentanți legitimi ai beneficiarilor moștenirii Gojdu, să se implice efectiv și eficient în executarea Testamentului marelui mecena. Or, singurii beneficiari ai testamentului sunt tinerii români ortodocși din Transilvania și Ungaria, studenți sau elevi merituoși, dar lipsiți de mijloace materiale, cărora Fundația le va acorda burse de studii (și doar în ultimul rând, din ce rămâne, preoții ortodocși din parohii sărace).

– Ce părere aveți de înființarea unei noi Fundații Gojdu, de data aceasta româno-maghiară?

– Fundația Gojdu există, eu fac parte din cei care au reactivat-o ca persoană juridică în 1996, și nu văd rațiunea pentru care trebuie să existe o a doua Fundație, chiar dacă de drept public, cu același nume. Confuzia ar fi inevitabilă. Din Actul Constitutiv al acesteia reiese că țelurile ei nu au aproape nimic în comun cu Testamentul Gojdu. În acest caz, ea poate purta numele oricărui om de cultură, cum ar fi, să zicem, Petőfi sau Madách sau Bartók Béla, evitându-se astfel ceea ce poate fi considerat drept un act de uzurpare. Nu vreau să păcătuiesc, dar sunt înclinat să cred că a fost folosit hiatusul de la conduce-

rea Mitropoliei de la Sibiu, provocat de prelungita suferință (deci, absență) a regretatului Antonie Plămădeală și vacanța acesteia până la instalarea actualului Mitropolit Laurențiu Streza. Cu acesta din urmă m-am consultat telefonic acum câteva ore, i-am vorbit despre interviul pe care mi l-ați solicitat și m-a autorizat să răspund și în numele său, precum și în acela al tuturor ierarhilor ardeleni. Ne declarăm împotriva Acordului din 20 octombrie 2005 și vom face toate demersurile legale pentru ca acesta să nu fie validat de către parlamentarii celor două Camere, cărora le vom atrage atenția că sunt aleșii noștri și că principalul atribut al unui om politic este patriotismul. Or, practic, recentul Acord ungaro-român anulează Acordul definitiv privind problema Fundației Gojdu, încheiat în 1937 între România și Ungaria, ratificat prin Decret Regal în 1938, singurul document juridic pe baza căruia Fundația Gojdu mai poate revendica moștenirea marelui mecena.

– Cum se raportează Fundația Gojdu de la Sibiu față de noua Fundație româno-maghiară?

– Mai întâi permiteți-mi să vă corectez întrebarea: nu este vorba de o Fundație româno-maghiară, ci de o Fundație Ungaro-Română. În Actul Constitutiv al acesteia, Fundația cu sediul în Sibiu este pomenită o singură dată, în treacăt, prin mențiunea că în Consiliul Director pot fi cooptați un

reprezentat cleric și unul laic din Fundația Gojdu. O scrisoare pe care mi-a adresat-o astăzi Mihai Răzvan Ungureanu, ministrul nostru de Externe (pentru care, în treacăt fie spus, am o imensă stimă), mă informează, printre altele, că la discuțiile premergătoare Acordului au participat președintele și președintele executiv al Fundației Gojdu de la Sibiu, în speță Preotul prof. Aurel Pavel și, respectiv, profesorul dr. Cornel Sigmirean. Se pare că aceștia doi au fost deja cooptați în Consiliul Director (ai cărui membri, potrivit Actului Constitutiv, se bucură și de o remunerație pe motiv). Or, nu am cunoștință ca ei să fi avut acordul ierarhilor ardeleni.

– Cum comentați poziția Ministerului Afacerilor Externe referitoare la înființarea unei noi Fundații Gojdu?

– Ministrul de Externe este un demnitar al Executivului și nu cred că a făcut ceva în afara politicii guvernamentale.

– Cum apreciați utilitatea Acordului semnat în octombrie, anul trecut, pentru viitorul relațiilor interstatale româno-maghiare?

– Nu sunt deloc convins că înființarea Fundației Publice Gojdu ar fi un „exemplu palpabil” care să contribuie la „reconcilierea româno-ungară”, un deziderat, fără îndoială, legitim și necesar, dar care poate fi realizat prin alte instrumente, politice și culturale. De asemenea, nu sunt deloc convins că actualul guvern își dorește o confruntare cu Biserica majoritară, forul tutelar al Fundației Gojdu. De altfel, ierarhii ardeleni și bănațeni se vor întâlni săptămâna viitoare într-o ședință comună, în cadrul căreia va fi discutată actualitatea Fundației Gojdu și reorganizarea ei pe măsura actualelor provocări.

Informație de ultima oră

Comisia Juridică a Camerei Deputaților s-a întrunit azi, 21 februarie, pentru a vota asupra proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 183/2005 pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Ungaro-Române „Gojdu”. Comisia Juridică a votat în sens negativ.

E. I.

Să-mi fie permis să încep cu aceste cuvinte ale unui compozitor și scriitor anonim care în versurile unei cântări a scris: „Încă e har la noi, nu-l risipiți”. Trăim această perioadă ca un har primit de la Dumnezeu, ca dar din mâna Celui ce vrea ca toți oamenii să vină la pocăință, la cunoștința adevărului, la mântuirea dată pentru totdeauna tuturor acelor care cred și prin credință încheie un legământ în

n sân”, ci mai degrabă să dea încă o dată prilejul tuturor celor dornici să asculte mesajul Evangheliei, astfel, începând cu data de 30 ianuarie a.c. și sfârșind cu 5 februarie, a avut loc o săptămână de evanghelizare în biserica noastră.

Cuvântul Domnului a

„Încă e har...”

apa botezului, atunci când singuri și nesiliți de nimeni acceptă împăcarea cu Dumnezeu.

Pentru că încă e har și fie-

fost vestit de frați păstori conduși de Duhul lui Dumnezeu printre care: *Dinu N. Bulzescu* din Timișoara, *Timotei Miciuc* din Marghita,

care zi ce o primim de la Dumnezeu este un dar de la El, Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi a hotărât să nu stea cu „măinile-

Vasile Jula din Beiuș, *Grigore Blaga* din Peștera, *Dan Crișan* din Arad, *Teofil Tripo*, pastorul Bisericii Baptiste din Micherechi și *Durkó Albert*,

pastorul bisericii gazdă.

Pe lângă grupurile bisericii noastre și câteva solo-uri cântate de membrii bisericii noastre, au mai slăvit pe Domnul și cântăreți veniți din România cum ar fi: *Daniel Popa*, *Florian Noarnea*, *Tincuța Noarnea*, *Daniel Vidu*, *Daniel Pop*, *Daniel Țicudean* și *Daliana Țicudean*.

Cu acest prilej a mai vizitat biserica noastră și a slujit Domnului cu o amplă mărturisire a întoarcerii ei la Dumnezeu binecunoscuta scriitoare de povești pentru copii și povestitoare la radio Vocea Evangheliei în cadrul emisiunii pentru copii: „Că-

suța cu povești”, *Elisabeta Henteș*.

Noi, ca și biserică, am rămas plăcut impresionată de numărul frumos de locuitori din comuna noastră, care au fost prezenți la aceste

serii de evanghelizare. Ba mai mult, atunci când între noi am văzut oameni care pentru prima dată au fost împreună cu noi în biserica noastră la închinare, fapt pentru care le mulțumim tuturor și pe această cale și vă spunem că vă iubim, ne rugăm pentru voi și familiile voastre, pentru întreaga comună și bunăstarea acestei localități atât spirituală, cât și materială.

În speranța că în curând vom avea posibilitatea să ne întâlnim din nou în jurul Cuvântului lui Dumnezeu în laudă și închinare vă spunem: Fiți binecuvântați de Domnul cu tot felul de lucruri duhovnicești prin Isus Hristos Care să trăiască în noi toți laolaltă îmbrăcându-ne cu caracterul Său minunat în fiecare dimineață. Amin.

Dorin Gavra

Invitație la evanghelizare

Biserica Baptistă din Chitighaz vă invită cu mult drag, împreună cu familia Dumneavoastră, la două seri de evanghelizare, în zilele de 3-4 martie.

În cadrul celor două servicii speciale de evanghelizare, Cuvântul lui Dumnezeu va fi propovăduit în lim-

ba română de fratele pastor *Viorel Iuga* de la Biserica Baptistă „Speranța” din Arad. Serviciile vor începe atât vineri, cât și sâmbătă, de la ora 18.00.

În după-masa zilei de sâmbătă, cu începere de la ora 14.00, slujitorii români din confesiunile creștini sunt

așteptați și la o conferință specială, condusă de pastorul *Viorel Iuga*.

Biserica Baptistă din Chitighaz așteaptă cu mult drag pe toți cei interesați de mesajul sfânt al Evangheliei.

**Biserica Baptistă
din Chitighaz**

Se vor restaura bisericile noastre

La cererea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Secretariatul de Stat pentru Culte din România a decis acordarea unui sprijin de 185.000 RON (lei noi) pentru lucrările de restaurare de la bisericile ortodoxe române din Ungaria. Suma echivalentă cu circa 13.270.000 de forinți se va folosi pentru restaurările de la Catedrala „Sf. Nicolae” din Iula (90.000 RON), mănăstirea ortodoxă din Săcal (35.000 RON), paraclisul episcopal din Bichiș (35.000 RON) și biserica din Crăstor (25.000 RON). Conform ultimelor noastre informații, obținute de la Centrul Eparhial, suma de 52.528 euro au și sosit pe contul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în cursul zilei de 21 februarie a.c. E. I.

Icoane românești la Vatican

Ambasada României la Vatican va prezenta, în perioada 24 februarie–12 martie, expoziția de icoane românești „Credință și artă”, în Biserica Santa Maria in Montesanto („Biserica artiștilor”) din Piazza del Popolo din Roma. Expoziția se va bucura de patronajul cardinalului Paul Poupard, președintele Consiliului Pontifical pentru Cultură, se arată într-un comunicat al Ministerului Afacerilor Externe, citat de RGN-Press.

La vernisajul expoziției,

programat pentru vineri, 24 februarie, va fi urmat de un concert de muzică religioasă. Proiectul „Credință și artă” reprezintă primul eveniment românesc de diplomatie publică, organizat în noul pontificat, fiind, de asemenea, prima materializare a proiectului MAE de itinerare a expozițiilor organizate periodic în scopul promovării artei românești precum și pentru consolidarea vizibilității României în spațiul cultural european.

E. I.

**Oferiți 1 %
din impozitul Dumneavoastră
Bisericii Ortodoxe Române
din Ungaria**

Cod tehnic: 0293

Primul episcop român ortodox de naționalitate franceză

Un arhitect francez convertit la Ortodoxie a venit după 1990 în România. O discuție de zece minute cu marele duhovnic părintele Paisie Olaru l-a determinat să îmbrățișeze viața monahală. Arhitectul de succes s-a reîntors în Franța unde și-a încheiat socotelile cu viața laică și s-a reîntors la Mănăstirea Sihăstria aflată în Moldova pentru a deveni călugăr. A trecut aici prin toate ascultările, ca orice monah. A studiat apoi Teologia Ortodoxă la Facultatea „Dumitru Stăniloae” din

Iași, beneficiind de ocrotirea spirituală a părintelui Clement Haralam, starețul Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”. S-a reîntors în Franța unde a fost până în anul 2003 viețuitor la Mănăstirea „Sfântul Siluan”, iar apoi paroh la „Sfântul Iosif” din Bordeaux. În luna mai a anului 2005, la propunerea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Iosif, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a ales Episcop vicar al Mitropoliei Occidentale și Meridionale cu titlul Nemțeanul.

A. L. Crișan

PATRIARHII ROMÂNIEI

Justinian Marina

Justinian Marina a fost al treilea Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, născut la 2 februarie 1901, în Suesi, județul Vâlcea, decedat la 26 martie 1977, în București (înmormântat în biserica „Radu Vodă”).

A studiat la Seminarul teologic „Sf. Nicolae” din Râmnicu Vâlcea (1915–1923) și la Facultatea de Teologie din București (1925–1929). Învățător în Olteanca-Vâlcea (1923–1924) și în Băbeni-Vâlcea (1924–1930), paralel preot-paroh în Băbeni (1924–1932), director al Seminarului teologic și preot slujitor la catedrala episcopală din Râmnicu Vâlcea (1932–1933), preot-paroh la biserica „Sf. Gheorghe” în aceeași localitate (1933–1945).

Rămas văduv, în anul 1945 a fost ales arhiepiscop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, cu titlul „Vasluiianul” (1945–1947). Locuitor al scaunului mitropolitan din Iași (din august 1947), arhiepiscop al Iașilor și mitropolit al Moldovei și Sucevei (ales 19 noiembrie 1947, înscăunat la 28 decembrie). Locuitor de patriarh (din februarie 1948), la 24 mai 1948 ales, iar la 6 iunie 1948 înscăunat ca arhiepiscop al Bucureștilor, mitropolit al Ungro-Vlahiei și patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, păstrînd până la moarte.

Ca patriarh, rămâne în Istoria Bisericii românești prin cunoscutul s-au „Apostolat social”, prin care a știut să dea o nouă orientare activității Bisericii în condițiile noi de viață instalate de regimul comunist. În ciuda tuturor dificultăților, în cei 29 de ani de patriarhat, au avut loc o seamă de evenimente și schimbări care au ridicat mult prestigiul Ortodoxiei românești în lumea creștină și i-au făcut o figură reprezentativă a întregii Ortodoxii.

La 19–20 octombrie 1948 Sf. Sinod a votat un nou Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhia având acum numai 5 mitropolii, cu 13 eparhii sufragane, la care se adaugă două eparhii românești în „diaspora”.

În 1950 Sf. Sinod a hotărât – pentru prima oară – trecerea unor ierarhi, călugări și credincioși români, în rândul sfinților și generalizarea cultului unor sfinți ale căror moaște se găsesc în Țara noastră, iar canonizarea lor solemnă s-a făcut în 1955.

În 1948 s-a procedat la reorganizarea învățământului teologic ortodox de atunci și până în 1989 au funcționat două institute teologice de grad universitar (București și Sibiu), și șase seminarii teologice (București, Buzău, Mănăstirea Neamț, Cluj, Craiova și Caransebeș).

S-au editat noi periodice bisericești ori și-au continuat apariția cele vechi: „Biserica Ortodoxă Română” (din 1874), „Ortodoxia”, „Studii Teologice” (reviste centrale), „Glasul Bisericii” (a Mitropoliei Ungro-Vlahiei), „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, „Mitropolia Ardealului”, „Mitropolia Olteniei” și „Mitropolia Banatului” (reviste mitropolitane), la care se adaugă o serie de periodice editate de comunitățile ortodoxe române de peste hotare.

S-au reeditat Biblia sinodală, în două ediții (1968 și 1975), Noul Testament (1951), toate cărțile de cult (fiecare în mai multe ediții), aproape toate manualele necesare pentru învățământul teologic superior și seminarial, la care se adaugă o serie de lucrări cu caracter teologic și istoric, scrise de ierarhi, profesori de teologie și preoți, sau teze de doctorate.

El însuși a publicat: 12

volume, sub titlul semnificativ „Apostolat Social” (București, 1948–1976), cu toate pastoralele, cuvântările și articolele sale.

S-au restaurat zeci de biserici monumente de artă, s-au ridicat biserici noi și s-au pictat fie unele din cele vechi, fie din cele noi; sau amenajat aproximativ o sută de muzee și colecții de obiecte bisericești, mai ales în incinta unor mănăstiri.

A purtat o grijă deosebită preoților de mir, asigurându-le salarii, precum și pensii; a creat așezăminte de asistență socială pentru preoți și călugări batani, pentru călugărițe și preotese batane.

A întreținut legături cu celelalte Biserici Ortodoxe surori și cu alte Biserici creștine.

El însuși a făcut vizite, în fruntea unor delegații sinodale, la Biserici: Rusă (de mai multe ori), Georgiană (1948), Sârbă (1957), Bulgară (1953, 1966 și 1971), Patriarhiile ecumenice (1968), de Alexandria (1971) și Ierusalim (1975), Biserica Greciei (1963, 1971 și 1975). S-au inițiat relații cu Biserici vechi orientale, prin vizite reciproce. Patriarhul a vizitat Patriarhia armeană din Ecimiadzin (1958 și 1966), Biserica etiopiană (1969 și 1971), Biserica copită (1969 și 1971), Biserica siriană din Malabar-India (1969).

S-au inițiat și întreținut relații cu o serie de Biserici romano-catolice naționale, unele vizitate de însuși Patriarhul Justinian, în fruntea unor delegații sinodale.

După 1961 când Biserica Ortodoxă Română a reîntors în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, ea participă la toate acțiunile desfășurate în cadrul mișcării ecumenice actuale: Consiliul Ecumenic al Bisericilor, Conferința Bisericilor Europene etc.

Prin bogata sa activitate cărturărească, ecumenică și pastorală, Patriarhul Justinian Marina își înscrie numele în rândul ierarhilor de mare prestigiu ai întregii Ortodoxii.

(În numărul următor vă vom prezenta cel de-al doilea Patriarh al României, Nicodim Munteanu.)

În această pagină, vă vom prezenta în următoarele săptămâni cei cinci patriarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, în ordine cronologică inversă.

Bal mascat la Otlaca-Pustă

Pe 17 februarie a avut loc mult așteptatul bal mascat. Serbarea copiilor s-a desfășurat la căminul cultural unde au evoluat pe scenă copiii de la grădiniță, urmați de elevii școlii generale.

Majoritatea copiilor și-au confecționat costumele împreună cu familia, mulți dintre ei îmbrăcând măști ai

Balul a continuat cu un program muzical, la care copiii au imitat vedete din muzica ușoară. Nu a lipsit de la carnaval tombola, pentru tragerea căreia au fost pregătite multe cadouri prețioase. Distracția adevărată pentru elevi a fost discoteca. Părinții au așteptat copiii la bufet cu sandvișuri

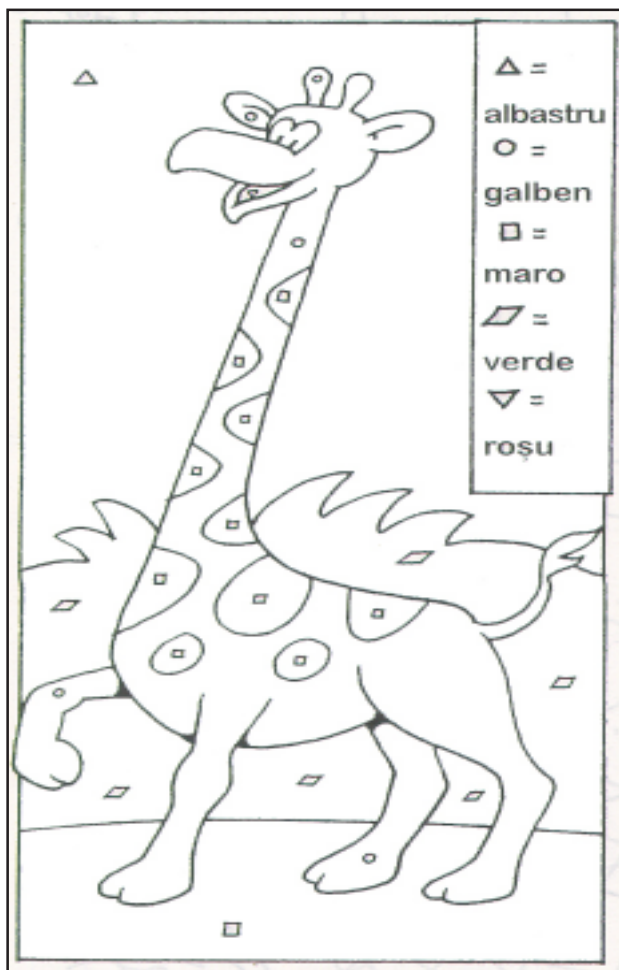
eroilor preferați. La carnaval am putut vedea diferite personaje: pitici, scufița roșie, prințesă, împărat, magician, etc. Copiii au avut emoții pe scenă la prezentarea costumelor, dar în final fiecare dintre ei a primit un mic cadou.

gustoase, cu clătite, gogoși și răcoritoare.

Pe această cale aș dori să le mulțumesc părinților și sponsorilor pentru sprijinul acordat în organizarea acestei frumoase manifestări.

Maria Paulik,
directoare

Colorează

Zborul curajos al lui Dumbo

Nu poți să zbori, dacă nici măcar nu încerci!

Dumbo, elefantul zburător, se sculă foarte de dimineață. Se auzeau niște râsete în jur. Probabil că ele îl treziseră. Clipi din ochi buimac și se frecă cu trompa la ochii lui mari și albaștri.

Prietenul lui, șoricelul Timoteus, care stătea pe umărul lui, îi spuse repede:

– Dumbo, nu privi în jos!

Dumbo privi în sus. Deasupra lor se aflau o mulțime de ciori care mureau de râs și arătau cu aripa la ei.

– Acum putem să spunem că am văzut orice în viața asta, chicoteau ele.

Dumbo tresări. Erau sus, într-un copac! Începu să tremure de frică. Chiar mai sus ca pe platforma lui de la circ, de unde sărea!

– Tine pana asta magică, o să te ajute! râse ea.

Dar Dumbo o crezu. Luă pana și se gândi. „Și dacă

mea de lume. Toți veniseră să-l vadă pe elefantul zburător!

Dumbo îi zâmbi lui Timoteus. Cu pana magică în trompă și cu Timoteus în pălărie, Dumbo se sui pe platformă și se pregăti să-și ia zborul. Dar tocmai atunci scăpă pana.

Dumbo se prăbușea în gol!

– Dumbo! Strigă Timoteus. Poți să zbori și fără pană încercă numai!

Lui Dumbo îi era îngrozitor de frică, dar nu vroia să-și dezamăgească prietenul. Închise ochii și se concentra asupra zborului. Dumbo și Timoteus erau gata să se izbească de pământ, când...

VUȘȘȘT! Dumbo își întinse urechile larg și zburară lin pe deasupra circului, în uralele mulțimii. Dumbo ajunsese un star!

Și nici nu avusese nevoie de pană! Dumbo reușise numai prin el însuși!

– Tine-te bine, Dumbo, strigă Timoteus, dar chiar în clipa aceea creanga se rupse și, spre rușinea lui, Dumbo căzu.

– He, he, he! râdeau ciorile.

Dumbo se frecă la cap. Îl dureau tare rău. Dar cum ajunsese el în copac? Nu-și amintea nimic din noaptea trecută.

– Probabil că ai zburat până aici, râse o cioară.

– Asta e, zise Timoteus. Dumbo, tu poți să zbori!

Dumbo se înfășură cu urechile lui mari. Cum să zboare? Ce glumă era și asta? El de-abia putea să meargă fără să calce pe urechile lui enorme. Dar Timoteus era sigur de ce spunea.

– Dumbo, mai încearcă o dată, îl rugă el.

Una dintre ciori îi aruncă o pană în bătaie de joc.

are dreptate?!” Închise ochii și se avântă în aer.

– Zbori, Dumbo! Bătu din palme Timoteus. Să vezi ce succes o să ai la circ!

Era adevărat. Era ferm convins că pana magică îl ajutase. Ciorile înghițeau în sec. Auzi, un elefant să zboare!

În acea seară, circul ge-

Bal mascat la Chitighaz

Carnavalul este un obicei vechi, o reminiscență a credințelor populare din epoca precreștină, legat de sfârșitul iernii. Îngroparea simbolică a iernii se desfășoară cu multă veselie, cu oameni îmbrăcați în costume simbolice, măști, elemente de teatru popular, scenete umoristice și cu mult zgomot. Măștile, recitarea versurilor tradiționale, elementele che-

ie ale spectacolului, întregia ceremonie zgomotoasă este înrădăcinată adânc în tradițiile precreștine, îmbogățite și modificate pe parcurs de către contribuțiile creștinismului.

Fiind în prag de primăvară, cadrele didactice de la Școala Românească din Chitighaz, clasele I-IV, au organizat cu ajutorul părinților un frumos carnaval pen-

tru copii, vineri, 17 februarie, în sala de sport a școlii. Fiecare clasă și-a prezentat costumele și măștile separat, și ca atare au fost și clasmamentele. Copiii mascați în balauri, vrăjitoare, fluturasi, magicieni, mirese, domnișoare de onoare, oameni păianjen și alte măști, au concurat pentru diferite premii. Pentru locul întâi fiecare clasă a avut câte un tort.

Anul acesta nu s-a clasificat în funcție de aspectul costumului ci în funcție de modul lui de prezentare, deoarece majoritatea părin-

ților nu mai au timp pentru confecționarea costumelor de carnaval, ci mai bine în-

chiriază frumoase costume elevilor. Așa că fiecare elev și-a prezentat costumația cu un mic vers sau cu o mică scenetă umoristică.

Copiii au ales perechea „Miss & Mr. Carnaval 2006”, oferită pentru cea mai bună dansatoare și dansator dintre elevii celor patru clase.

Balul mascat a continuat cu diferite concursuri la care copiii s-au simțit foarte bine, urmate de dans și muzică. În final, tragerea tombolei a fost momentul cel mai așteptat.

A.L. Crișan

Personaje din povești la Micherechi

Carnavalul din februarie aduce în fiecare an multă veselie, când toți copiii școlii îmbracă costume care mai de care mai hazlii. Școlarii din Micherechi s-au distrat de minune vinerea trecută la casa de cultură. În această zi de 17 februarie prima dată elevii cursului inferior, după care cei din cursul superior au intrat pe scenă, prezentându-și costumele ales.

Dintre multele personaje din povești, animale și vedete, juriul alcătuit din dascăli, a ales ca cele mai reușite și originale costume ale elevilor: *Nicoleta Bogyó* – ciupercă, *Otilia Petrușan* – floarea soarelui, *Fani Cioca* – Barbie, *Ana Roșu* – pui, *Suzana Roșu* – rață, *Dumitru Bigu* – găscar, *Bianca Gurzău* și *Noemi Roșu* – Danett duo, *Noemi Fodor* – indiană, iar în grup, a fost cea mai cu succes clasa a 4-a – povestea Balaurului Sūsū și cei din clasa a 6-a – Corul femeilor.

După desfășurarea concursului, mascații au așteptat cu multă nerăbdare tragerea tombolei, după care elevii cursului superior au mai avut posibilitatea să petreacă într-o atmosferă de discotecă.

R. Pătcăș

Organizații civile, subvenționate de Parlament

Asociațiile românești primesc pentru anul 2006 de la Parlamentul de la Budapesta o subvenție de funcționare de 7,45 de milioane de forinți. Sprijinul bănesc a putut fi obținut prin concurs. La acesta s-au înscris în total 21 de organizații românești, dintre care 18 au și primit subvenția în urma deciziei plenarei Parlamentului de la 13 februarie 2006.

Numele organizației	Adresa sediului	Președinte	Subv./Ft
Asociația Românilor din Otlaca-Pustă	5665 Otlaca-Pustă str. Felszabadulás nr. 10	Szabó Miklósné	300.000
Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz	5741 Chitighaz Piața Fő tér nr. 4	Ana Buha	400.000
Asociația Culturală Română din Leta Mare	4281 Leta Mare str. Kossuth nr. 4	Gavril Crișan	200.000
Asociația Culturală a Românilor din Seghedin	6720 Seghedin str. Hattyas nr. 10	Ștefan Crâsta	200.000
Asociația de Naționalitate a Pensionarilor din Săcal	4136 Săcal, str. Templom nr. 1	Guj Jánosné	200.000
Asociația de Naționalitate a Românilor din Bătania	5830 Bătania, str. Hunyadi nr. 40	Traian Cresta	400.000
Asociația de Naționalitate și de Promovare a Comunității din Săcal	4136 Săcal, str. Templom nr. 1	Pálfi Tamás	200.000
Asociația Păstrătorilor de Dans Popular din Aletea	5742 Aletea, str. Pöltenberg nr. 55	Petru Sabău	200.000
Asociația Penticostală Română din Ungaria	5726 Micherechi str. Napfény nr. 6	Maria Petrușan Ruja	100.000
Asociația Pentru Micherechi	5726 Micherechi, str. Kossuth nr. 5	Gheorghe Netea	200.000
Asociația Română din Budapesta	1064 Budapesta str. Rózsa nr. 48	Vasile Roxin	400.000
Coaliția Românilor din Ungaria	5726 Micherechi str. Kossuth nr. 80	Teodor Martin	100.000
Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria	5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8	Elena Csobai	400.000
Comunitatea Românească din Pocei	4125 Pocei, str. Árpád nr. 31	Tanaszi Jánosné	450.000
Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria	5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8	dr. Maria Berényi	1.200.000
Societatea Culturală a Românilor din Budapesta	1118 Budapesta str. Torbagy nr. 2	dr. Maria Berényi	300.000
Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria	5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8	dr. Ioan Ciotea	2.000.000
Uniunea Românilor din Bichișciaba	5600 Bichișciaba Piața Féja nr. 1	Gheorghe Gros	200.000

Au mai înaintat concurs pentru Parlament alte 3 organizații românești – Uniunea Autogovernărilor Românești din județul Bihor, Clubul Pensionarilor Români din Julia și Asociația Românilor din Apateu – dar dosarul acestora a fost considerat incomplet. În rest, numărul organizațiilor subvenționate, precum suma totală acordată, este identică cu cifrele din 2005. A fost mult diferențiată însă subvenția împărțită între diferitele organizații. Astfel, a crescut de trei ori sprijinul acordat Institutului de cercetări și s-a dublat în cazul asociațiilor din Bătania, Otlaca-Pustă și Pocei, în timp ce sprijinul financiar al Uniunii culturale a scăzut aproape la jumătate față de anul trecut.

Șt. Frățean

Academia Română și noua gramatică

La 43 de ani de la ultima ediție, Academia Română a redactat o gramatică nouă, bazată pe limba vorbită în fiecare zi, nu pe cea folosită în cărțile de literatură. Cea mai nouă ediție a Gramaticii Academiei aduce însă și schimbări importante de terminologie – informează Radio BBC.

Pentru mulți dintre vorbitorii de limbă română, faptul că există 15 feluri de complement circumstanțiale ar putea părea un fapt lipsit de importanță. În schimb, nu puțini au remarcat deja noi reguli de scriere, intrate în vigoare încă din vara anului trecut, și preluate de gramatică.

Unele publicații au introdus deja noile reguli ortografice, cum ar fi cea a grafiei: „nicio problemă”, în loc de „nici o problemă”. O regulă care, de altfel, este absolut firească, de vreme ce și „nici-odată” scriem legat.

Regula va fi introdusă, de la toamnă, și în manualele școlare, iar profesorii au fost însărcinați să prezinte deja această regulă la orele de curs, dar nu toți elevii au aflat de noua ortografie.

Limba se schimbă odată cu oamenii

Lingviștii mai explică și că limba se schimbă odată cu oamenii. Iar dacă foarte

mulți oameni vorbesc într-un anumit fel, formulările respective chiar dacă sunt greșite, devin normă și sunt obligatorii pentru toți. Iată de ce este posibil ca, peste câțiva ani, să se renunțe la construcția „pe care”.

Mihaela Georgescu, profesoară de limba și literatura română la liceul „George Călinescu” din Capitală, e de părere că elevii folosesc această formulare din ce în ce mai rar.

Pe de altă parte, specialiștii Academiei se plâng că vorbitorii de limbă română învață cuvinte mai degrabă de pe stradă și de la televizor. Gabriela Stoica, filolog și membru al Consiliului Național al Audiovizualului, crede că la televizor se vorbește o limbă română de foarte proastă calitate.

Noua gramatică a Academiei va fi preluată în manualele de școală cel mai devreme în toamna anului viitor. Lingviștii speră ca tot mai mulți să scrie românește ca la carte. E.I.

Clădirea Academiei Române

Primul „Barátság” din 2006

Românii în viața culturală și politică

La 15 februarie a apărut primul număr din anul 2006 al cotidianului „Barátság” (Prietenie), care publică articole legate de conviețuirea popoarelor din Ungaria, de activitatea minorităților naționale și etnice din țară.

În numărul actual, publicația se ocupă, printre altele, cu Distincția pentru minorități, acordată de premierul ungar Gyurcsány Ferenc

la sfârșitul anului trecut. Între distinși s-a aflat și Ion Budai, directorul pensionar al Liceului „Nicolae Bălcescu” din Julia. Tot cu ocazia Zilei Naționalităților, de 18 decembrie 2005, Institutul Cultural Maghiar a acordat distincția „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” pentru câte-un reprezentant al celor 13 minorități din Ungaria, printre care s-au găsit și dansatorii din Chi-

tighaz, soții Ana și Gheorghe Buha.

Alături de scrierile despre cele mai importante evenimente din viața naționalităților, „Barátság” oferă un supliment și alegerilor autogovernărilor minoritare 2006/2007, în care președinții autogovernărilor pe țară au fost întrebați cum ajută pregătirile pentru alegeri comunitățile germanilor, croaților, românilor și rusinilor.

La rândul său, Traian Cresta, președintele ATRU, a declarat că vor merge în cele trei județe principale, unde trăiesc români, Bichiș, Bihor și Ciongrad, respectiv la Budapesta, și vor sta de vorbă cu oamenii, cu notarul localității, cu președinții autogovernărilor românești și le vor oferi toate informațiile legate de alegeri.

Revista relatează despre Întâlnirea de Teatru a Nați-

onalităților din Ungaria, desfășurată în perioada 4–10 decembrie 2005, la Budapesta. Comunitatea noastră a fost reprezentată la acest festival de Echipa de Teatru Amator a Liceului Românesc din Julia, sprijinită de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, care a interpretat piesa „D-ale carnavalului” de Ion Luca Caragiale.

Rita Pățcaș

Inițial, Dragobete era o divinitate din panteonul balcanic, un zeu al fertilității, fecundității, senzualității și al dragostei. Sărbătoarea datează, dinaintea apariției creștinismului și are la origine credințe și ritualuri păgâne, atât traco-getice, cât și orientale. În mitologia dacilor, Dragobete era zeul care oficia în cer la începutul primăverii nunta tuturor animalelor. Cu timpul, tradiția a „prins” și la oameni, dragobetele ajungând să fie considerat „zeul dragostei”, zeitate care ocrotește iubirea și poartă noroc îndrăgostiților.

Și la români, cândva, Dragobetele dădea startul primăverii, serbându-se cel mai adesea, pe 24 februarie sau, uneori, în primele zile ale lui Mărțișor. Data de 24 februarie nu era întâmplătoare, marcând începutul anului agricol și, după unele credințe populare, era considerată ziua ieșirii ursului din bârlog. Sărbătoarea își are originile în ciclul naturii, anunțând momentul în care întreaga natură renaște, păsările se împerechează și își caută cuiburi. Această revenire în forță a sevei creatoare a naturii se regăsea, conform tradițiilor, și în activitățile oamenilor și, mai ales, ale tinerilor. Odată cu natura, reînvia și iubirea, iar Dragobetele era ziua în care întreaga comunitate sărbătorea, și se pregătea pentru venirea primăverii. Așa se

„Dragobetele” la români

justifică și celelalte denumiri date sărbătorii, precum „Cap de primăvară”, „Logodnicul Păsărilor” sau „Granguru”, pentru că acum are loc nunta păsărelelor din pădure.

Această sărbătoare tradițională și veche românească, este înlocuită tot mai des în ultimul timp cu sărbătoarea americană „Ziua Îndrăgostiților”. Se zice că în această zi, dacă ai norocul să auzi pupăza cântând, vei fi harnic tot anul.

Dragobetele, personificare magică a iubirii, era însoțit de zâne numite „Dragoste”. Soli ai destinului și ai evenimentelor implacabile, acestea îl pândeau pe om pe cele mai neașteptate cărări ale vieții. Ele cunoșteau anume cuvinte de dragoste pe care le șopteau tinerilor îndrăgostiți pentru a-și atrage iubirea dorită. Pentru a avea efect, nimeni nu trebuia să audă aceste șoapte de dragoste. În aceste șoapte se rosteau cuvinte ca: dragoste, dor, drag, inimă și numele persoanei iubite.

Tradiții practicate de Dragobete

Credința populară românească spune că cei care participă la Dragobete vor fi feriți de boli tot anul. În credința populară, în ziua aceasta, oamenii aveau încredere în apropierea de orice fel

Femeile trebuia să atingă bărbați străini, iar fetele, ca să se poată mărita bine, să fie fericite și sănătoase – să meargă cu băieții la pădure, să culeagă ghiociei, și să râdă împreună.

lată cum se celebra, odinioară, prin satele românești Dragobetele: în dimineața acelei zile, tinerii, îmbrăcați în cele mai bune haine, se întâlneau în centrul satului sau în fața bisericii. Dacă timpul era favorabil, mergeau, cântând, în pădure sau prin luncile din apropiere. Acolo băieții adunau lemne pentru foc, iar fetele culegeau flori de primăvară și plante „miraculoase” pe care le foloseau apoi la descân-

tecele de dragoste. În unele părți, fetele mari obișnuiau să strângă apa din zăpada netopită sau de pe florile de fragi; această apă, despre care se spunea că e născută

„hăituitorul” ei, alergarea se lăsa cu un sărut prelungit, în văzul întregii asistențe. Sărutul simboliza logodna celor doi pentru cel puțin un an de zile și, de multe ori, aceste logodne precedau logodnele adevărate.

Sărbătoarea dragostei era socotită de bun augur și pentru treburi mărunte. Crezând că Dragobetele îi va ajuta să aibă un an îmbelșugat, gospodarii respectau această sărbătoare la fel ca și pe cele religioase: nu munciau, doar își făceau curățenie prin case. Fetele și femeile care lucrau de ziua lui își doreau să fie „pedepsite”, luând apoi drumul pădurii, unde ar fi fost „nevoite” să se lase iubite de Dragobete. Chiar dacă mai „pedepsea” femeile, se considera că Dragobetele ocrotea și purta noroc îndrăgostiților și tinerilor, în general.

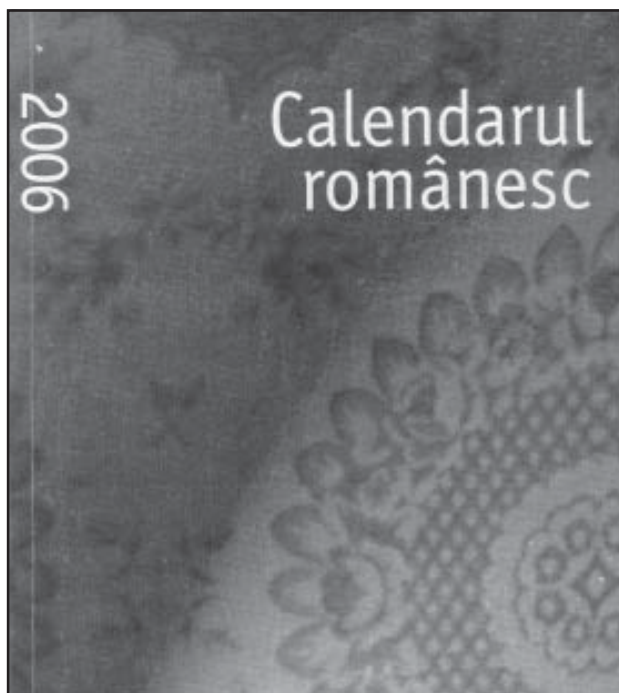
Așadar, conform tradiției populare românești, de Dragobete trebuie să mergem la câmp, la pădure, să ne bucurăm, să râdem, să dansăm, să ne distrăm, să întâmpinăm primăvara, să ne întâlnim cu iubitul sau iubita, să petrecem și, neapărat, să culegem flori. În concluzie avem atâtea motive să sărbătorim Dragobetele – de ce să ne mulțumim cu sărbătoarea occidentală Valentine's Day, când putem avea, în februarie, în prag de primăvară, două sărbători ale dragostei? Să fiți iubii! A. L. Crișan

A apărut Calendarul românesc

A ieșit de sub tipar ediția din acest an a „Calendarului românesc”.

După cum s-au putut obișnui cititorii noștri, și în acest an au fost adunate la un loc principalele evenimente din viața culturală și publică a românilor din Ungaria din anul trecut, în cadrul rubricii „Românii din Ungaria în 2005”.

Trunchiul acestui calendar, așa cum v-ați obișnuit deja, este alcătuit din partea de religie, tineret, literatură și folclor, domenii principale în viitorul unui popor, unei minorități. Alături de cronică evenimentelor din 2005, în capitolul „Oameni și locuri” se amintește prin fotoreportaj de sărbătorirea

lui Liviu Rebreanu la Julia și a lui Eftimie Murgu la Seghedin, Budapesta și Bătaia, după care ne amintim de plecarea din rândul celor vii a două personalități marcante a comunității românilor din Ungaria, a dascălului micherechean Gheorghe Dulău și a ziaristului bedewan Ioan Sz. Kiss.

Emisiunea radiofonică românească a împlinit recent 25 de ani, emisiune care se realizează în cadrul Radiodifuziunii Maghiare, studioul din Seghedin. Despre activitatea redacției românești de radio scrie profesorul Cornel Munteanu. Iar profesoara universitară Mihaela Bucin prezintă într-un articol amplu file de cul-

tură și civilizație românească, „Contribuții românești la dezvoltarea aeronauticii”.

După capitolul „Literatură și folclor”, cititorii au parte și de divertisment și jocuri, astfel prin capitolele înșirate, aveți imaginea completă a unei publicații care nu trebuie să lipsească din nici o casă de român.

Pentru a intra în posesia Calendarului românesc – 2006, trebuie să vă adresați Redacției Foaia românească, la sediul Uniunii culturale a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, strada Doja nr. 8, precum și activiștilor Uniunii Culturale sau a parohiilor ortodoxe din localitățile cu populație românească.

Redacția

Nici o ființă ome-
nească nu-și
poate alege data
și locul propriei sale nașteri.
Tot așa cum nu-și alege pă-
rinții, culoarea ochilor sau
limba pe care va trebui să o
vorbească de-a lungul între-
gii sale vieți.

Aceste elemente ne sunt
impuse. Suntem constrânși
să le acceptăm. Nu le pu-
tem refuza! Trebuie să le
suportăm. Să ni le asumăm
tot timpul existenței noas-
tre pământești. Până la ulti-
ma suflare.

În actele care servesc
pentru identificarea noastră
la poliție, în justiție sau la
frontiere, figurează doar
aceste elemente impuse din
exterior persoanei noastre.

Adevărata noastră identi-
tate este oare, într-adevăr,
numai această identitate
impusă nouă de fatalitate?
Libertatea de a alege și vo-
ința noastră nu participă
oare cu nimic la formarea
propriei identități? În aparen-
ță, rămânem cu totul străini
de alcătuirea identității noas-
tre. Totul ne-a fost impus.
Absolut totul. Nu ne ale-
gem data și locul nașterii.
Statura, părinții, naționalita-
tea noastră, țara în care
ne-am născut, rasa, religia,
limba pe care o vorbim, nu,
nimic din toate acestea nu
este ales în mod deliberat de
noi înșine. Omul, despre
care se pretinde că este re-
gele creației, este el oare, în
realitate, asemenea dobitoac-
elor? Este el oare încătușat,
ca regnul animal, de legile
mecanice ale înmulțirii, creș-
terii și morții? Nu are el nici
o posibilitate să se emanci-
peze și să se dezrobească?
Nu există nici un mijloc de
evadare? Să nu aibă el nici
o șansă să se bucure de o
existență și de o identitate
conforme cu voința sa, cu
rațiunea și alegerea sa? Este
el condamnat, de la naștere
până la moarte, la o exis-
tență în care i-a fost impus,
încă de la apariția sa în
lume, un trup, așa cum unui
deținut îi este impusă uni-
forma de pușcăriaș?

Ni se spune că putem
evada în vis. Dar e fals. De-
sigur, fiecare din noi își poa-
te închipui că s-a născut în
Africa, având o piele neagră,
și că duce o existență exo-
tică. Putem să ne închipu-
im că ne-am născut din pă-
rinți eschimoși, într-un iglu,

în Laponia. Putem, de ase-
menea, să visăm că ne-am
născut cu ochii oblici și pie-
lea galbenă undeva, în Im-
periul Cerului, sau, tot atât
de bine, pe malurile Senei,
pe timpul Regelui-Soare,
sau, de ce nu, la Veneția, pe
vremea dogilor... Avem
dreptul să visăm orice. Dra-
ma este că, de îndată ce ne
visăm altundeva și altceva
decât ceea ce suntem, nu ne
mai recunoaștem. Nu mai
suntem noi înșine. Altul este
cel care evadează. Identita-
tea, înscrisă în pașaport, este
înrădăcinată în străfundul
ființei noastre, în subconști-
ent, și până în adâncul in-
conștientului. Ea are rădă-
cini foarte puternice. Imposi-
bil de smuls. Cel care
evadează nu sunt eu, este un
altul. Un străin. Suntem con-
damnați să rămânem, chiar
și în vis, cu identitatea noas-
tră actuală, în același loc,
întotdeauna prizonieri. Ade-
vărata noastră identitate se
reduce oare la un trup im-
pus din exterior, ca o uni-
formă de pușcăriaș, și sun-
tem siliți să trăim după un
program impus, în decursul
unui timp limitat și într-un
loc îngrădit ca o curte de
închisoare?

❖
E la fel de absurd să
reduci identitatea
omului doar la ele-
mentele înscrise în pașapor-
tul său pe cât e să apreciezi
calitatea unei opere de artă
după culoarea și costul hâr-
tiei în care este ambalată.
Omul este singura făptură
din cosmos care e liberă și
suverană. În Sfânta Scriptu-
ră scrie că Dumnezeu l-a
făcut pe om după chipul și
asemănarea sa.

Afirmația pare neverosi-
milă pentru că, ceva mai
departe, se spune că nimeni
nu l-a văzut pe Dumnezeu,
cu excepția lui Moise, care
nu l-a văzut decât din spate
și de altfel i-a văzut numai
umărul. Cum poate Scrip-
tura să afirme că omul este
creat după chipul lui Dum-
nezeu, atâta vreme cât ni-
meni nu l-a văzut pe Dum-
nezeu? În ce constă această
asemănare? Oare omul îi
seamănă lui Dumnezeu prin
statură, culoarea ochilor,
forma feței? Fără îndoială că

nu, deoarece chipul și sta-
tura lui Dumnezeu sunt ne-
cunoscute.

Mai târziu am aflat că
omul este asemenea lui
Dumnezeu prin libertate.
Deoarece, dintre toate crea-
turile cosmosului, singur
omul este liber și suveran,
asemenea lui Dumnezeu. Și
cum libertatea este totală,
omul este liber să se împo-
trivească și să spună nu,
chiar creatorului său, chiar
Dumnezeului său.

Caracteristica eternă a
omului este această prero-
gativă divină: libertatea.

Adevărata identitate a
omului este cea de creatură
liberă. Singura creatură libe-
ră din cosmos.

❖
În timpul existenței sale
pământești, omul este supus
schimbărilor. A fi supus
schimbărilor înseamnă a re-
naște în permanență. Dar
aici nașterea nu se mai pe-
trece în urma unei interven-
ții străine ca în nașterea
noastră fiziologică. Această
naștere rezultă din libera
noastră alegere. Căci omul
este suveran și are posibili-
tatea de a dispune de el în-
suși, de a se dirija și de a
alege. Astfel, noi suntem și
devenim – într-un sens –
proprii noștri părinți,
creându-ne noi înșine, așa
cum vrem să fim și, prin
voința noastră, ne
replăsmuim potrivit mode-
lului pe care ni-l alegem.

Identitatea omului pe
pământ se manifestă prin
modul în care folosește ele-
mentele care i-au fost dăru-
ite la naștere. Adevărata
identitate nu constă în des-
crierea sa conform semnal-
mentelor din pașaport, ci în
felul în care răspunde sfidă-
rilor și obstacolelor mediu-
lui înconjurător și ale istori-
ei, modelându-se el singur.

❖
Orhideele sunt
flori tropicale.
Sunt, poate,
cele mai frumoase flori din
lume. Pentru a trăi, orhide-
ele, care au o rădăcină mi-
nuscă nu mai mare și nu
mai groasă decât un ac de
brodat, nu au nevoie decât
de o fărâma de pământ, de
puțin aer curat și de câteva
raze de soare. Nu e mult.

Dar pământul din pădurea
tropicală e cotropit, la fel ca
România, de arbori uriași,
înălți de zeci de metri. Acești
uriași vegetali confiscă tot
pământul, cu trunchiurile și
rădăcinile lor nemăsurate.
Nici o bucățică de pământ
liberă în care orhidea să-și
poată înfige minuscula sa
rădăcină. Chiar dacă, printr-
o minune, orhidea găsește
o fărâma de pământ ca
să-și planteze în el mica sa
rădăcină, aceasta nu-i ser-
vește la nimic. Ea nu poate
supraviețui. Fiindcă cotropi-
torii nu confiscă doar pă-
mântul, ci și aerul și lumi-
na. În pădurile tropicale e
noapte în plină zi. Copacii
invadatori nu permit soare-
lui să pătrundă și să coboa-
re aici. Uriașii ocupanți ai tropi-
celor confiscă și aerul. În
pădurile tropicale te sufoci,
n-ai aer, la fel ca în galeriile
de sub pământ.

Fără aer, fără pământ și
fără lumină, orhidea este
sortită pieririi. Nu-i rămâne
decât o cale pentru a su-
praviețui: să devină o plan-
tă parazită.

Toate creaturile vegetale
ale pădurilor tropicale și care
trăiesc alături de invadatori
sunt parazite. Și trăiesc foar-
te bine. Dar orhidea nu
poate să devină o floare pa-
razită. Și-ar pierde frumuse-
țea. Nu poți să fii parazit și
totodată frumos. Parazitul e
urât. Dezgustător. Iar orhi-
deea este făcută ca să far-
mece lumea cu frumusețea
ei.

Orhideea se cațără deci,
cu disperare, pe copacii uri-
ași, pe aceste catedrale ve-
getale. Izbutește să ajungă la
vârf. La zeci de metri de
pământ. De îndată ce ajun-
ge în vârful copacilor, orhi-
deea își înalță rădăcinile și
le aruncă deasupra petale-
lor ei. Orhideea își înfige
astfel rădăcinile în cer, tot
așa cum celelalte plante și
flori își înfig rădăcinile în
pământ. Orhideea își trage
seva, subzistența sa, din ra-
zele soarelui, din umiditatea
norilor și din azur. Ea se hră-
nește și se adapă efectiv din
cer. Așa cum celelalte flori
se hrănesc din pământ.

Fiindcă pământul îi este
interzis, ea crește în cer. E o
performanță care ține de

miracol. Dar miracolele să-
vârșite de o florică pot tot
atât de bine să fie înfăptuite
de om, care este regele crea-
ției. Cu atât mai mult cu cât
omul nu este prea străin din
cer. Platon afirma că omul
este o plantă cerească ce-și
are rădăcinile în cer.

P Poporul meu, popo-
rul român, practică
de două mii de ani
strategia orhideelor. Când
potopul de năvălitori din
Răsărit se revarsă asupra pă-
mântului românesc și îl în-
ghite, oamenii se retrag pe
înălțimile munților. Lipsiți de
pământul lor, trăiesc aseme-
nea orhideelor. Se zice că
omul nu poate trăi fără pâi-
ne. Istoria românilor dove-
dește contrariul. Eu, perso-
nal, m-am hrănit – la pro-
priu – din cer, când nu era
pâine. Eu am supraviețuit.

Lată faptele:

În satul meu de munte,
pe versantul oriental al
Carpaților, hrana lipsea. Iar-
na, mai ales, între Crăciun
și Paști, era foamete. Nu
găseai nicăieri nici un bob
de grâu sau de porumb. Noi
eram mai mulți copii.
N-aveam haine. Afară era
frig. Stăteam toți închiși în
casă. Ne era foame. Surori-
le mele și cu mine țipam toți
odată. Plângeam, cerând
ceva de mâncare. Mama-
presbitera, mama mea, lua
de sub grindă Biblia, o des-
chidea la cartea lui Iov și ne
citea, cu voce tare, cumpli-
tele suferințe ale sfântului
om. Aflând nenorocirile lui
Iov, uita, de foamea noas-
tră. După ce se lăsa iar liniș-
tea, mama-presbitera pune-
a din nou Biblia la locul ei,
sub grindă. După o jumăta-
te de oră începeam din nou
să țipăm de foame. Și din
nou mama-presbitera lua
Biblia și ne citea un alt ca-
pitol cu Iov. Și din nou ui-
tam de foame. Aceasta se
întâmpla de câteva ori pe zi.
În fiecare zi. În toate zilele
de iarnă. În locul pâinii, ni
se dădea Iov. Pot spune că,
în tot timpul copilăriei mele,
m-am hrănit cu Iov. Am su-
praviețuit fără hrană. Fără
pâine. Căci ne hrăneam din
cer. Ca orhideele.

Poporul meu a trăit cam
în acest fel. Timp de două
mii de ani. Ca orhideele.

(Din volumul „Memorii” de
Virgil Gheorghiu, Editura
100+1 Gramar, București
2003)

Programul ideal de lucru: pleci și vii când vrei

Unele companii nu controlează programul de lucru al angajaților: se muncește pentru atingerea unor obiective, nu de dragul programului; în timp ce alte firme oferă concedii plătite, de exemplu, pentru învățarea unei limbi străine, notează ziarul *El Periodico*, citat de ROMPRES.

Ar fi o utopie ca fiecare angajat să-și împartă timpul de lucru așa cum vrea? Doar în Paradis ar fi posibil acordarea unui concediu plătit de un an pentru învățarea, de pildă, a unei limbi străine. Și totuși nu. Deși 73 la sută dintre firmele spaniole nu fac nimic pentru a împăca programul de lucru cu viața de familie, există un mare număr de companii, mari sau mici, care își împart astfel programul de lucru, încât angajatul să nu mai fie obligat „să se căsătorească” cu serviciul.

Între companiile care au mers cel mai departe pe această temă și care consideră că pentru un angajat este mult mai important să aibă timp liber și că, fiind mulțumit va fi mai eficient

și va aduce mai multe beneficii, se află concernele multinaționale.

La filialele spaniole ale companiilor Nokia sau Hewlett Packard programele, nu numai că sunt flexibile, dar nici măcar nu sunt controlați angajații când vin sau când pleacă: important este să-și facă bine munca. Pentru ca modelul să funcționeze este foarte importantă, însă, „încrederea reciprocă”, explică directorul HP, Marisa Torral. Ambele companii oferă tratament psihologic gratuit angajaților care solicită acest lucru și nu doar pentru probleme de muncă. La HP se țin, de asemenea, cursuri pentru controlarea stresului.

Un alt gigant al informației, IBM oferă concedii de un an (dacă sunt aprobate de conducere) plătite cu 25 la sută din salariu. În acest timp, se poate lucra la o altă firmă parteneră a IBM sau la altă companie, exceptând concurența. Angajații se întorc aproape întotdeauna după ce au dobândit noi abilități. Directorul firmei de Resurse Umane, Pablo Pas-

tor, este de părere că unul din motivele pentru care sunt rentabile politicile de flexibilitate este pentru că servesc la „atragera de noi talente”. „Remunerarea este esențială, însă pentru mulți profesioniști există și alte elemente decisive, precum satisfacerea obligațiilor familiale și a celor personale”, spune el.

La Nokia, directorul de la Reurse Umane, Jill Medhaug, este de părere că această politică de flexibilitate influențează, „fără îndoială”, faptul că firma să fie „lideră de piață și, prin urmare, copiată în privința competențelor”.

Flexibilitate nu înseamnă doar libertate de program. Există un mare număr de companii care acordă concedii de maternitate, mai ample decât cele prevăzute de lege, rezervă locuri în licee, oferă ajutoare de școlarizare, sau construiesc grădinițe în incinte. Dacă toate aceste măsuri vor prospera, în curând Spania nu va mai fi o țară în care să se verifice cu grijă la ce oră vin sau pleacă angajații.

Regizor la 10 ani

Indianul *Kishan Shrikanth*, de 10 ani, e cel mai tânăr regizor din lume și va intra în Guinness Book, scrie cotidianul *Ziarul*. El regizează pelicula „Footpath” la Hollywood, unde ca actor a jucat deja în 24 de filme.

Citate celebre

- Comunicarea duce la comunitate, adică la înțelegere, colaborare și prețuire reciprocă (*Rolio May*)
- Fiecare cuvânt pe care îl spui se va întoarce la tine (*Christian Larson*)
- Piatra de temelie a unei comunicări bune este credința că fiecare ființă umană este unică și valoroasă (*Autor necunoscut*)
- Cuvintele bune sunt ușor de spus, dar ecourile lor sunt cu adevărat nesfârșite (*Maica Tereza*)
- Dacă spui ceea ce gândești, nu te aștepta să auzi numai ce-ți place (*Malcom Forbes*)
- Este sarcina cunoașterii de a vorbi, și este privilegiul înțelepciunii de a asculta (*Oliver Holmes*)

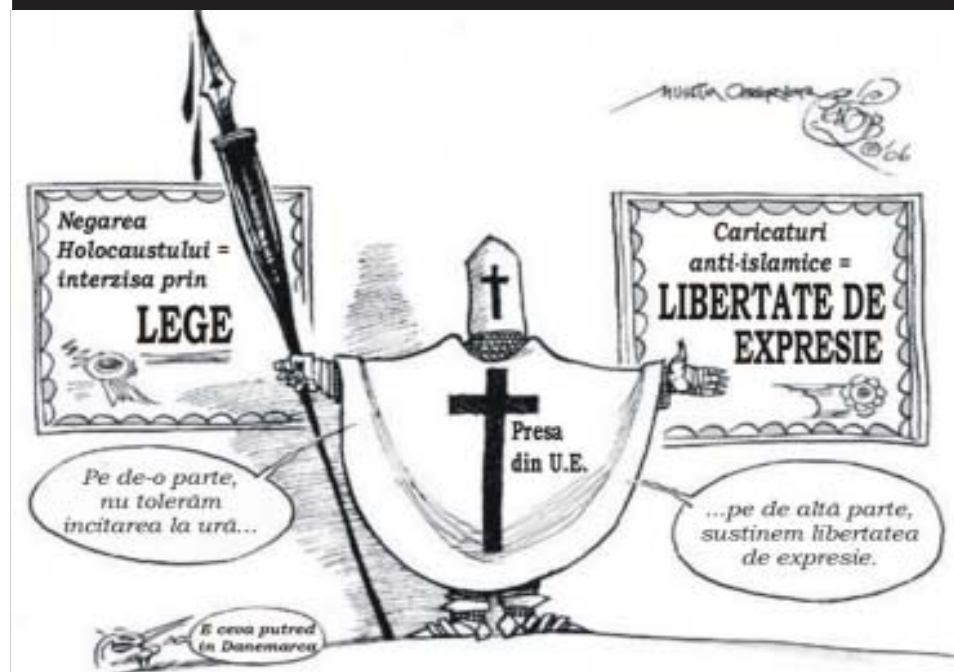
Iisus Hristos, pe moneda euro

Din dorința de a confirma încă o dată apartenența Maltei la tradiția creștină catolică, maltezii doresc ca moneda euro să aibă pe ea chipul lui Iisus

Hristos, relatează AFP. În cadrul unui vot telefonic, locuitorii insulei au decis ca pe moneda euro să fie reproducă, în miniatură, sculptura „Botezului lui

Hristos” de Giuseppe Mazzuoli. Această sculptură înfrumusețează Catedrala Sf. Ioan Botezătorul din La Valletta, capitala Maltei.

Caricatură

Australienii au reinventat „lâna de aur”

Turmele de oi din Australia vor produce începând cu anul viitor cea mai fină lână din lume datorită unui mod de îngrijire a animalelor. Răsfățatele oițe, sunt ținute mai mult în incinte special construite, fac precăderii arii de operă italiene. În plus, animalele beneficiază de un regim alimentar strict secret, pus la punct de nutriționiști veterinari, bazat în principal pe cereale și pe un fân special.

Lâna obținută doar o dată pe an, când oile sunt tunse, are o grosime de 11,8 microni (un micron este a 1.000-a parte dintr-un metru), spre deosebire de 20-21 de microni, cât are în

medie lâna obținută de la oile merinos australiene, a explicat creatorul de modă italian *Loro Piana*. Pentru ca o lâna să fie calificată drept superfină, grosimea firului nu trebuie să depășească 11,95 microni.

Designerul italian, care a achiziționat 93 de kilograme de lâna de la societatea australiană *Highlander Partnership* din regiunea *Snowy Mountains*, a plătit pentru un kilogram de lâna aproximativ 1.541 de euro. *Loro Piana* a precizat că va folosi această materie primă pentru a crea costume care vor fi vândute cu 15.000 de dolari australieni bucata (aproximativ 9.200 de euro).

A.L.Crișan

Fotbal

Calendarul grupei României în preliminariile EURO 2008

Naționala de fotbal a României va debuta în preliminariile Campionatului European din 2008, pe 2 septembrie 2006, cu Bulgaria, pe teren propriu, conform programului stabilit joia trecută, la Noordwijk (Olanda), de oficialii echipelor care fac parte din Grupa G.

Meciurile cu Olanda, cea mai puternică adversară, se vor desfășura în 2007, pe 24 martie în deplasare și pe 13 octombrie pe teren propriu. România va debuta pe 2 septembrie pe teren propriu cu Bulgaria, iar cu patru zile mai târziu, pe 6 septembrie, va întâlni Albania în deplasare. România va mai disputa un singur meci anul acesta, cu Belarus, acasă, pe 7 octombrie. Campania oficială în 2007 va debuta cu Olanda, în deplasare, pe 24 martie, va continua cu Luxemburg (acasă, 28 martie), iar dubla cu Slovenia se va juca la o diferență de numai patru zile, 2 iunie, în deplasare și 6 iunie pe teren propriu. În toamna lui 2007 vor avea loc partidele cu Belarus, în

deplasare, pe 8 septembrie, cu Olanda, pe teren propriu, la data de 13 octombrie, iar apoi vor avea loc două meciuri în deplasare, cu Luxemburg (17 octombrie) și Bulgaria (17 noiembrie), ultimul joc fiind programat cu Albania, pe teren propriu (21 noiembrie). Primele două clasate în grupă se vor califica la turneul final,

ce va fi găzduit de Austria și Elveția.

Selecționerul Victor Pițurcă părea mulțumit după negocieri. „Din punctul nostru de vedere, programul e bun, chiar dacă se putea și mai bine... Începutul e greu. Presiunea va fi mare, fiindcă jucăm acasă cu Bulgaria, iar apoi în deplasare, cu Albania. E o dublă dificilă. Dacă trecem de aceste jocuri, programul va fi mai ușor. Olanda e mare favorită, noi și bulgarii ne vom lupta pentru locul doi”, a declarat Pițurcă. Antrenorul tricolorilor a anunțat că primul meci, cu Bulgaria, se va juca la Constanța.

Și ceilalți antrenori s-au declarat satisfăcuți. „E bine că începem cu România în deplasare. A mai fost o dată așa, în '90 și i-am bătut cu 3-0 la București”, a jubilat Hristo Stoicikov. „E OK. Cred că e un program echitabil, meciurile de acasă alternează cu cele în deplasare”, a comentat și Marco van Basten, selecționerul olandezilor.

Poli Timișoara, din nou printre primii

Poli Timișoara este primul club românesc de fotbal care a făcut publice sumele transferurilor de jucători, suma cheltuită în campania de achiziții din această iarnă fiind de peste 3,5 milioane euro.

În comunicatul publicat pe site-ul oficial al clubului FCU Politehnica, se arată că gruparea violă „a decis ca pentru o transparență totală în problema legată de transferuri să facă publice sumele cu care au fost achiziționați în această iarnă noii jucători alb-violeți.” Cel mai scump jucător cumpărat de Poli a fost Pleșan, pentru serviciile fostului dinamovist plătindu-se 800.000 de dolari. Pleșan este urmat îndeaproape de nigerianul Emeghara (Par-

tizan Belgrad), cumpărat cu 650.000 de euro. Juniorul clujean Laurențiu Buș a costat 500.000 de dolari (se va alătura echipei antrenate de Gheorghe Hagi din vară), iar ungurul Simek a fost cu 20.000 de dolari mai ieftin. Gratis au venit doar Alin Stoica (liber de contract) și Marian Constantinescu, reîntors de la Gloria Bistrița.

În total, Poli a cheltuit în această iarnă 2,802 milioane dolari, 1,1 milioane euro și 300.000 RON.

Iată care sunt achizițiile și sumele de transfer: (ROMPRES)

Nume jucător	club	suma de transfer
Peter Simek	Fehérvár/Ungaria	480.000 USD
Sreten Stanic	Rad Belgrad/Serbia	250.000 EUR
Vladimir Gluscevic	Rad Belgrad/Serbia	200.000 EUR
Ifeanyi Emeghara	Partizan Belgrad/Serbia	650.000 EUR
Silviu Izboreanu	Oțelul Galați	370.000 USD
Adrian Ilie	Poli Iași	432.000 USD
Alin Stoica	liber de contract	—
Rareș Soporan	U Cluj	200.000 USD
Ionuț Silaghi	U Cluj	10.000 USD
Flaviu Faur	U Cluj	10.000 USD
Costel Pantilimon	Aerostar Bacău	300.000 RON
M. Constantinescu	Gloria Bistrița	—
Mihăiță Pleșan	Dinamo	800.000 USD
Laurențiu Buș	U Cluj	500.000 USD

Programul stabilit:

2006

2 septembrie: **ROMÂNIA-BULGARIA**, Belarus-Albania, Luxemburg-Olanda
6 septembrie: **ALBANIA-ROMÂNIA**, Olanda-Belarus, Bulgaria-Slovenia
7 octombrie: **ROMÂNIA-BELARUS**, Bulgaria-Olanda, Slovenia-Luxemburg
11 octombrie: Belarus-Slovenia, Luxemburg-Bulgaria, Olanda-Albania

2007

24 martie: **OLANDA-ROMÂNIA**, Luxemburg-Belarus, Albania-Slovenia
28 martie: **ROMÂNIA-LUXEMBURG**, Slovenia-Olanda, Bulgaria-Albania
2 iunie: **SLOVENIA-ROMÂNIA**, Albania-Luxemburg, Belarus-Bulgaria
6 iunie: **ROMÂNIA-SLOVENIA**, Luxemburg-Albania, Bulgaria-Belarus
8 septembrie: **BELARUS-ROMÂNIA**, Olanda-Bulgaria, Luxemburg-Slovenia
12 septembrie: Slovenia-Belarus, Bulgaria-Luxemburg, Albania-Olanda
13 octombrie: **ROMÂNIA-OLANDA**, Belarus-Luxemburg, Slovenia-Albania
17 octombrie: **LUXEMBURG-ROMÂNIA**, Olanda-Slovenia, Albania-Bulgaria
17 noiembrie: **BULGARIA-ROMÂNIA**, Olanda-Luxemburg, Albania-Belarus
21 noiembrie: **ROMÂNIA-ALBANIA**, Belarus-Olanda, Slovenia-Bulgaria

România pe prima poziție în Europa

Pentru întâia oară în istoria clasamentelor întocmite de UEFA, România conduce în ierarhia națiunilor de pe Bătrânul Continent, devansând Italia, Anglia, Spania, Germania și Franța. Meciurile Stelei și ale Rapidului de miercuri (Heerenveen – Steaua 1-3 și Hertha Berlin – Rapid 0-1) au adus primul loc pentru România în ierarhia coeficienților pe 2005/2006.

Sezonul actual va rămâne pentru totdeauna în memoria microbiștilor români. Rapid, Steaua și Dinamo au contribuit la obținerea celui mai bun coeficient al României din istorie, unul care putea fi și mai mare dacă roș-albii ar fi făcut și ei pasul spre primăvara europeană.

Punctajul adus de echipele românești este aproape dublu față de cel din sezonul precedent, când doar Steaua a depășit faza grupelor în UEFA. Din sezonul 2002/2003 se poate observa o creștere constantă a coeficientului României.

Parcursul excepțional al Stelei din acest sezon al

Cupei UEFA, competiție în care nu a pierdut nici o partidă până în prezent, se reflectă și în clasamentul cluburilor pe 2005/2006. Campionii României ocupă un onorant loc șapte, fiind prima echipă din Cupa UEFA prezentă în această ierarhie, toate celelalte formații care îi devansează pe

roș-albaștri provenind din Liga Campionilor. În spatele Stelei se situează cluburi cu renume, precum AC Milan, Chelsea sau Bayern München. Cea de-a doua echipă românească rămasă în competiție, Rapid, se află pe poziția a 14-a în această ierarhie, luând fața „galacticilor” de la Real Madrid.

România ocupă locul 15 în ierarhia UEFA 2006, ultima poziție care dă dreptul la înscrierea, în sezonul 2007/08, a două echipe în preliminariile Liga Campionilor.

Loc	Țară	Coef.	Echip. înscrise	Echip. în competiție
1	România	11,500	3	2
2	Italia	11,357	7	6
3	Anglia	10,285	7	5
4	Spania	10,214	7	6
5	Franța	8,687	8	6
6	Rusia	8,205	4	2
7	Germania	8,062	8	6
8	Elveția	7,625	4	2
9	Bulgaria	6,750	4	2
10	Olanda	6,750	6	4

TVR 1

Luni 27 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Film. Umbra gigantului 8.50 Celebritățile timpului tău 9.30 Inovații 10.00 Film. Bicicliști 11.30 Teleenciclopedia (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Cory și restul lumii 14.30 Kronika 16.00 Documentar 16.55 Celebritățile timpului tău 17.00 Sănătate pentru toți! 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Prim plan 20.10 Serial. Neveste disperate 21.00 Reflector 22.00 Jurnalul TVR 22.35 Film. Bomba 0.15 Sănătate pentru toți! 1.20 Jurnalul TVR.

Marți 28 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Film. Paradise Inovații 10.00 O vedetă... populară (R) 11.30 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Cory și restul lumii 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Kronika 16.00 Fotbal: România-Armenia 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Prim plan 20.10 Serial. Neveste disperate 21.00 Memorialul durerii. Documentar 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Insomni 0.35 Documentar 1.30 Jurnalul TVR.

Miercuri 1 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Film. Bogați în iubire 9.30 Inovații 10.00 Tezaur folcloric (R) **11.35 Memoria exilului românesc** (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Cory și restul lumii 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Fotbal: România-Slovenia sau România-Cipru 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Prim plan 20.10 Cei mai iubți. Prima parte 21.30 Jurnalul TVR 21.45 Cei mai iubți Partea a II-a 23.40 Film. Prețul trupului 1.20 Jurnalul TVR.

Compozitorul Vladimir Cosma la „Memoria exilului românesc”

Joi 2 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Film. Teama 9.30 Inovații 10.00 Mic, da' voinic! (R) 10.30 Ochiul magic (R) 11.35 Interes general (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Cory și restul lumii 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Documentar 17.00 Memoria Exilului românesc 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Prim plan 20.10 Film. Chicago 22.15 Jurnalul TVR 22.50 Film. Crimele din Wonderland 0.40 Interes general 1.30 Jurnalul TVR.

Vineri 3 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.05 Film. Bunicul Kotch 9.30 Inovații 10.00 Parteneri de Week-end 10.30 Reflector (R) 11.30 Profesioniști (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Cory și restul lumii 14.30 Parlamentul României 15.25 Film. Zenon: fata din secolul XXI. 16.15 În căutarea adevărului - Michael Moore. Documentar 16.40 Documentar 17.00 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Stele... de 5 stele 21.05 Serial. Lost: Naufragiați 22.00 Jurnalul TVR.

Sâmbătă 4 martie

6.00 Film. Viruși și extraterestrii 7.30 Desene animate 8.20 Circul Soarelui 8.30 Emisiune pentru copii 9.00 Mic, da' voinic! 9.30 Documentar 10.00 Orizont 2007 11.00 Film 13.00 Jurnalul TVR 13.20 O vedetă populară 15.30 Cu Irina la cafea 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize... 20.45 Jurnalul TVR 21.00 Surprize, surprize... 22.10 Profesioniști 23.10 Film. În vizorul morții.

Duminică 5 martie

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.20 Circul Soarelui 8.30 Film. Fiicei mele, cu dragoste! 10.10 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Supermarket de divertisment 15.05 Migrația XXI 16.15 Tezaur folcloric 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Fotbal: Steaua-FC Argeș 22.30 Garatant 100% 23.50 Gala Decernării Premiilor Oscar, ediția a 78-a.

TVR 2

Luni 27 februarie

6.00 Arca lui Noe (R) 6.30 Experiența franceză 7.00 Revista presei 8.00 Casa ta (R) 8.30 Poftă bună! (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Atlas (R) 11.00 Serial. Pasiuni 12.00 Jurnalul Euronews pentru România 13.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 13.30 Bazar (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Zona de conflict 16.00 Experiența franceză (R) 16.30 Mărturi 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Trăsniții din Queens 19.00 Tineri la Hollywood 19.30 Post Scriptum la Olimpiadă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Flori sălbatice 22.50 Serial. Atingerea râului.

Marți 28 februarie

6.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 8.30 Experiența franceză 7.00 Revista presei 8.00 ZOOM/2 8.30 Tineri la Hollywood 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Trăsniții din Queens 11.00 Serial. Pasiuni 12.00 Jurnalul Euronews pentru România 13.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Zona de conflict 16.00 Experiența franceză 16.30 Minorități sub trei dictaturi 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Trăsniții din Queens 19.00 Tineri la Hollywood 19.30 Lumea de aproape 20.00 natură și aventură 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Când petrecerea ia sfârșit 23.00 Serial. Stargate: Atlantis.

Miercuri 1 martie

6.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 6.30 Experiența franceză 7.00 Revista presei 8.00 Lumea de aproape (R) 8.30 Tineri la Hollywood (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial (R) Trăsniții din Queens 11.00 Serial. Pasiuni 12.00 Jurnalul Euronews pentru România 13.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Experiența franceză 16.30 Info... Baza în direct 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Trăsniții din Queens 19.00 Ulriza zi 19.30 Omul între soft și moft 20.00 Cool Hunting 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Dogma 23.15 Serial. Charlie Jade 0.10 Jurnalul Euronews pentru România.

Joi 2 martie

6.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 6.30 Exercițiu de comunicare 7.30 Revista presei 8.00 Omul între soft și moft (R) 8.30 Ultima zi 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Trăsniții din Queens 11.00 Serial. Pasiuni 12.00 Jurnalul Euronews pentru România 13.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Exercițiu de comunicare 16.30 ZOOM/2 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Trăsniții din Queens 19.00 Zona de risc 19.30 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Plumbul din sânge 22.40 Serial. South Beach.

Vineri 3 martie

6.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 6.30 Germania în lung și-n lat 7.00 Revista presei 8.00 Natură și aventură 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Trăsniții din Queens 11.00 Serial. Pasiuni 12.00 Jurnalul Euronews pentru România 13.00 Serial. Din nou la școala micilor vrăjitoare 13.30 Serial. Aventurile lui Tarzan 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Zestrea românilor (R) 16.00 Documentar 16.30 Arca lui Noe 17.00 Serial. Aventurile lui Tarzan 17.30 Serial. Vânătorii de comori 18.30 Serial. Trăsniții din Queens 19.00 Zona de risc 19.30 D'ale lu' Mitică 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Planeta Moldova 21.30 Premiile MTV 2005.

Sâmbătă 4 martie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Atlas (R) 7.30 Medalion folcloric 9.00 Zestrea românilor 9.30 Serial. Aventuri secrete 10.00 Documentar 11.00 Lumea în care trăim 12.00 Serial. Amy 13.00 Femei fatale 13.30 Dincolo de hartă 14.00 Fotbal: Politehnica Iași-Politehnica Timișoara **16.00 Via sacra** 17.00 Serial. Miracole 18.00 Megatehnicus 19.00 Documentar 19.30 Marcă înregistrată 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Ochi de șarpe 22.40 Transfer.

Catedrala din Zagorsk

Duminică 5 martie

6.00 Arca lui Noe (R) 6.30 Info... baza în direct (R) 7.30 Dincolo de cântec 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Moto Magia 11.00 Celții 12.00 Magazin - TVR 50 13.00 Casa ta 13.30 Poftă bună! 14.00 Serial. Lois și Clark - noile aventuri ale lui Superman 16.00 Serial. Verdict: Crimă 17.00 Serial. Farmece 18.00 Maya 19.00 Atlas 19.30 bazar 20.00 Top 7 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Serial. Spitalul cu fantome 22.10 Film. Schimbări 23.55 Muzică la Maxim.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

27 FEBRUARIE, LUNI (Petr Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

28 FEBRUARIE, MARȚI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

1 MARTIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangamiera „Ecranul Nostru” 11.55: Încheiere

2 MARTIE, JOI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

3 MARTIE, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangamiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „Liceenii - de la 14 la 18” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

4 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Sinteza știrilor săptămânii 14.45: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00: Magazinul „Liceenii - de la 14 la 18” (reluare) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

5 MARTIE, DUMINICĂ (Petr Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Sinteza știrilor săptămânii 14.45: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00: Magazinul „Liceenii - de la 14 la 18” (reluare) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrecin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

1 martie 2006 (mtv ora 13.30)
Reluare: 2 martie 2006 (m2 ora 14.30)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În emisiunea de săptămâna viitoare se va lansa un serial cu titlul „Crai nou”, care se va prezenta, timp de un an, în fiecare întâia ediție a lunii. De această rubrică, din care o să cunoașteți cele mai însemnate date ale lunii respective, se îngrijește profesoara Mihaela Bucin. În altă ordine de idei, Ecranul va relata despre Adunarea generală a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și despre întâlnirea primarilor din localitățile cu școli românești.

Realizator: Aurel Becan

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 27 februarie 2006

15.30-16.00 Cronică germană 16.00-16.30 3sfertul academic 16.30-16.45 X-tra 16.45-17.00 Planuri de casă 17.00-17.20 Jurnal regional 17.20-17.30 Omul zilei.

Marți, 28 februarie 2006

15.30-16.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00-16.25 Sănătate! 16.25-16.30 Calea Europei 16.30-17.00 De la om la om 17.00-17.20 Jurnal regional 17.20-17.30 Omul zilei.

Miercuri, 1 martie 2006

15.30-16.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00-16.45 Viața la țară 16.45-17.00 Dialog spiritual 17.00-17.20 Jurnal regional 17.20-17.30 Omul zilei.

Joi, 2 martie 2006

15.30-16.00 Panoramic sud-vest 16.00-16.30 Universul culturii 16.30-16.55 Pe viu 16.55-17.00 Să ne-auzim de vorbe 17.00-17.20 Jurnal regional 17.20-18.30 Omul zilei.

Vineri, 3 martie 2006

15.30-16.00 Orizonturi sărbești 16.00-16.45 Punctul pe i 16.45-17.00 Traio Romano 17.00-17.20 Jurnal regional 17.20-17.30 Omul zilei.

Sâmbătă, 4 martie 2006

16.00-16.30 Ediția de vest 16.30-16.45 Magazin științific 16.45-17.45 În prelungiri 17.45-18.00 Jurnal regional.

Duminică, 5 martie 2006

16.00-17.00 Cântecul de acasă 17.00-17.30 Întâlniri esențiale 17.30-18.00 Exclusiv.

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe **www.rrr.ro**

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

Românii s-au distrat, de la Medgyes pân' la Pustâ

Sâmbătă, 18 februarie, au fost organizate pentru românii din Ungaria, două baluri românești.

La Medgyesegyháza, organizat pentru a treia oară de către autogovernarea românească locală, balul românesc a avut loc la restaurantul „Hegedűs” din localitate. După cuvântul de deschidere al președintelui autogovernării românești Daniel Negrea, și al președintelui ATRU Traian Cresta, primarul Nagy Béla a subliniat că susține propunerea autogovernării române de a se înființa din luna septembrie la școala din localitate o clasă de limba română, deoarece consideră că odată cu intrarea României în UE, limba română va avea o mai mare însemnătate, Medgyesegyháza fiind sat apropiat graniței românești. Programul cultural de la bal

a fost susținut de formația de dansuri „Primăvara” care a prezentat dansuri ungurești și dansuri românești de la Micherechi. Copii de la cercul de română a școlii din localitate au recitat poezii eminesciene, au cântat și au dansat românește, pregătiți fiind de soții Irina și Ioan Ruja. Oaspeții și participanții la bal, atât români cât și maghiari, și-au petrecut până în zori.

Balul românesc cu merinde de la Otlaca-Pustâ, organizat în aceeași seară de autogovernarea românească din localitate, a avut loc la Căminul Cultural, unde un grup de copii de la școala generală, instruiți tot de soții Ruja, au prezentat dansuri românești și ungurești. Tot aici câțiva elevi au prezentat un „program de carnaval”

în limba maghiară, de care părinții și localnicii prezenți au fost foarte încântați.

Președintele autogovernării locale Mihai Vidican, a invitat la bal formațiile de dansatori chitighăzeni care au dat balului o ambianță românească: formația de dansuri „Joc și tradiții din Chitighaz” precum și dansatori ai Școlii de artă, secția Chitighaz, care au prezentat dansuri românești, iar Ioan Bandula a cântat la fluiet.

Deoarece muzicanții din Șiria, cu toate că au fost invitați, nu i-au putut onora cu prezența pe românii din Otlaca, la bal s-a cântat ungurește.

Ce ne-am face oare fără păstrătorii de tradiții, care, de bine de rău, salvează la nevoie prestigiul nostru de români?

A.L.Crișan

FOAIA
românească
24 FEBRUARIE 2006
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Ștefan Crăsta, Anca Liana Crișan. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2006: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.